

**Uchwała Nr/2014
Rady Gminy w Kleszczowie
z dnia 2014 roku**

w sprawie: przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
w gminie Kleszczów na lata 2014-2020

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013, poz. 594 z późniejszymi) w związku z art. 17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2014 r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182 z późniejszymi zm.) Rada Gminy w Kleszczowie uchwała co następuje:

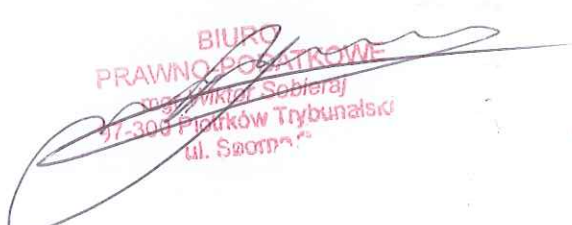
§1. Przyjmuje się do realizacji Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Kleszczów na lata 2013-2015 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kleszczów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Henryk Michałek

BIURO
PRAWNO-POSĄTKOWE
mgr Wiktor Sobieraj
97-308 Piątków Trybunalski
ul. Sierpnia

Uzasadnienie do projektu uchwały

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kleszczów na lata 2014-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kleszczów tworzona jest z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182), która w art. 17 ust. 1 pkt 1 nakłada na gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kleszczów jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki.

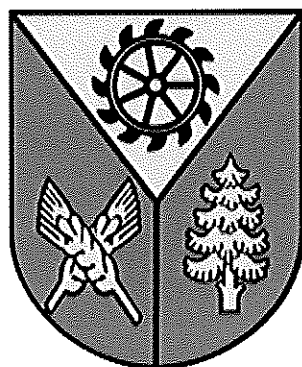
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców naszej Gminy w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem.

Dokument ten zawiera między innymi diagnozę i identyfikację najważniejszych problemów społecznych na terenie Gminy. Wskazuje cele strategiczne i kierunki działania, które należy podjąć, aby je osiągnąć.

p.o. KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Maria Bujacz

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY KLESZCZÓW
NA LATA 2014-2020**

Grudzień 2013

SPIS TREŚCI

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA	3
1.1. WSTĘP	3
1.2. STRUKTURA DOKUMENTU	8
2. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	8
2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KLESZCZÓW.....	8
2.2. DEMOGRAFIA.....	10
2.2.1. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA LUDNOŚCI DO 2030 ROKU.....	14
2.3. FUNKCJONOWANIE POMOCY SPOŁECZNEJ	17
2.4. UBÓSTWO	21
2.5. KWESTIA OSÓB BEZROBOTNYCH.....	22
2.6. KWESTIA UZALEŻNIEŃ	27
2.7. KWESTIA PRZESTĘPCZOŚCI	28
2.8. KWESTIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	30
2.9. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHWAWCZYCH.....	31
2.10. TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	33
2.11. ZDARZENIA LOSOWE I SYTUACJE KRYZYSOWE	34
2.12. BEZDOMNOŚĆ	35
2.13. KWESTIE UZNANE ZA NAJWAŻNIEJSZE W TWORZENIU STRATEGII	35
2.14. ANALIZA SWOT	45
2.15. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	48
3. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	52
3.1. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KLESZCZÓW NA LATA 2014 - 2020	52
3.2. CELE STRATEGICZNE.....	53
3.3. MONITORING I WDRAŻANIE STRATEGII	63
3.4. SPIS TABEL.....	64
3.5. SPIS WYKRESÓW	65

1.1.WSTĘP

Podstawą prawną opracowania niniejszej strategii jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593).

Artykuł 17 ust.1 pkt.1 cytowanej ustawy stanowi, że: „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.”

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kleszczów na lata 2014 – 2020 odwołuje się do następujących dokumentów:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2010r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U z 2013r., poz. 885,)
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 139 poz. 992 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 124),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 135 z późn. zm.)

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

Misją strategii jest wypracowanie skutecznego modelu wsparcia dla osób tego wymagających poprzez skoordynowanie działań instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy społecznej. Oznacza to wypracowanie i poszerzenie współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się organizowaniem pomocy społecznej oraz instytucjami działającymi w sferze pomocy społecznej takimi jak: jednostki oświatowe, służba zdrowia, sądownictwo, policja.

Problemami społecznymi w Ośrodku Pomocy Społecznej zajmują się pracownicy socjalni. Mają oni bezpośredni kontakt ze środowiskiem w związku, z czym diagnozują i podejmują decyzję o przyznaniu właściwej pomocy. Najczęściej występującymi problemami, które były powodem przyznania w ostatnim roku pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm, trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego, zdarzenie losowe i sytuacje kryzysowe oraz bezdomność.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Kleszczów została sporządzana na podstawie danych pochodzących z Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Belchatowie i Urzędu Gminy w Kleszczowie.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kleszczów wytycza kierunek działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych, wskazuje na kluczowe kwestie społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy, wskazuje na ich niezaspokojone potrzeby, zajmuje się też tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian. Strategia uwzględnia w szczególności programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które mają na celu wspieranie grup szczególnego ryzyka prowadząc do ich integracji.

Gminna Strategia jest zgodna z programem „Polityki Prorodzinnej Państwa”, który został przyjęty w 1999 roku przez Radę Ministrów. Program ten podkreśla

konieczność stwarzania szans dzieciom i młodzieży oraz zapobiegania marginalizacji rodzin, poprzez między innymi:

- poprawę kondycji finansowej rodzin, poprzez zwiększenie ich własnej aktywności oraz udzielanie materialnego wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji;
- poprawę warunków mieszkaniowych;
- wychowanie młodego pokolenia – pomoc rodzinie, zwiększenie wychowawczej roli szkoły, zwiększenie dostępności młodzieży do szkół średnich i wyższych, przeciwdziałanie patologiom wśród dzieci i młodzieży;
- poprawę stanu zdrowia rodzin z uwzględnieniem edukacji ekologicznej, zdrowotnej i promocji zdrowia;
- pomoc rodzinom z osobami niepełnosprawnymi, działanie na rzecz usuwania barier architektonicznych i urbanistycznych, pomoc finansowa, stworzenie warunków do udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym;
- opiekę nad dzieckiem, w tym formy opieki pozarodzinne, jak świetlice, kluby, rozwijanie form rodzinnej opieki zastępczej;
- pomoc rodzinom zagrożonym dysfunkcjami.

Strategia jest zgodna z podstawowymi zasadami życia społecznego, a w szczególności z:

1. Zasadą pomocniczości – struktury wyższe (władza) nie powinny wyręczać struktur niższych, czyli osób i rodzin, grup i społeczności lokalnych w tym, z czym mogą sobie poradzić we własnym zakresie. Władza ma pobudzać, wspomagać i wspierać, pozwolić na świadome działanie.
2. Zasada partycypacji społecznej i współodpowiedzialności – włączenie obywateli w rozwiązywanie lokalnych problemów, zaspakajaniu istniejących potrzeb. Bardzo istotny staje się aspekt samopomocy, którego idea polega na wyzwaniu i wykorzystywaniu wewnętrznych zasobów oraz kompetencji osób, grup oraz społeczności lokalnych. Zadaniem sił zewnętrznych winno być wspieranie i wzmacnianie tego potencjału oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi.

Podejmowane przedsięwzięcia w strategii będą prowadzone w oparciu o współdziałanie aktywnych podmiotów działających na scenie publicznej (zasoby ludzkie i instytucjonalne):

- nieformalnych, czyli bliższa i dalsza rodzina, sąsiedzi, przyjaciele;
- instytucji publicznych rządowych i samorządowych;
- organizacji pozarządowych;

Działania będą prowadzone na trzech poziomach:

- I. profilaktyki – to działanie priorytetowe;
- II. pomocy doraźnej – świadczenie natychmiastowej pomocy w sytuacjach kryzysowych;
- III. długofalowych programów naprawczych - rozwiązywanie bądź zminimalizowanie problemów społecznych i lokalnych.

Działania będą kierowane głównie ku środowiskom, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Grupy najbardziej zagrożone zjawiskiem wykluczenia to:

- dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych oraz wychowujących się poza rodziną;
- osoby długotrwale bezrobotne;
- osoby samotnie wychowujące dzieci;
- ofiary patologii życia rodzinnego;
- osoby o niskim poziomie wykształcenia;
- osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych;
- przewlekle chorzy i osoby niepełnosprawne, chorzy psychicznie;
- starsze osoby samotne;
- osoby opuszczające zakłady karne;
- rodziny z dziećmi.

Głównym narzędziem stosowanym w celu dokonania pozytywnych zmian będzie praca socjalna rozumiana jako wszelkie działania typu prospołecznego, których celem jest podtrzymywanie, chronienie lub rozwijanie interesów jednostek, rodzin, grup i społeczności. Celem podejmowanych działań będzie nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji rodzin, ale także usuwanie przyczyn zaistniałej sytuacji oraz zapobieganie ich powstawaniu. Działania z zakresu pracy socjalnej będą polegały na

udzielaniu pomocy wszystkim tym, którzy nie posiadają środków do egzystencji godnej człowieka.

Na pojęcie „egzystencji godnej człowieka” składa się pięć podstawowych składników:

1. egzystencja w sensie fizycznym to dostęp do dóbr i usług niezbędnych dla zdrowia jednostki oraz zdrowia osób pozostających na jej utrzymaniu, zapewnienie odpowiednich warunków życia (żywność, odzież, mieszkanie, bezpieczeństwo fizyczne);
2. egzystencja w sensie ekonomicznym to posiadanie wystarczających środków materialnych;
3. egzystencja w sensie emocjonalnym to poczucie szczęścia i dobrobytu w stopniu pozwalającym na uwolnienie jednostki z destrukcyjnych stanów emocjonalnych, które są przeszkodą w normalnym codziennym życiu i stwarzają zagrożenie dla zdrowia.
4. egzystencja w sensie politycznym to posiadanie wystarczających możliwości i bezpieczeństwa politycznego, by zapewnić sobie i swoim bliskim szansę egzystencji w sensie fizycznym, ekonomicznym, emocjonalnym i społecznym.
5. egzystencja w sensie społecznym to posiadanie zakresu umiejętności społecznych potrzebnych do tworzenia stałych, harmonijnych i korzystnych interakcji z innymi osobami, unikanie naruszania praw innych ludzi, wnoszenie własnego wkładu w ciągłe stabilizowanie i podtrzymywanie ładu społecznego.

Bibliografia:

- Program „Polityka Prorodzinna Państwa” na lata 2000-2010 przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 3 listopada 1999 roku.
- Zeszyt Pracy Socjalnej nr 1.

1.2. STRUKTURA DOKUMENTU

Na podstawie uzyskanych informacji i materiałów przygotowano dokument, pozwalający na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskazanie obszarów, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych. Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji.

Przedstawiony materiał został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kleszczowie.

2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KLESZCZÓW

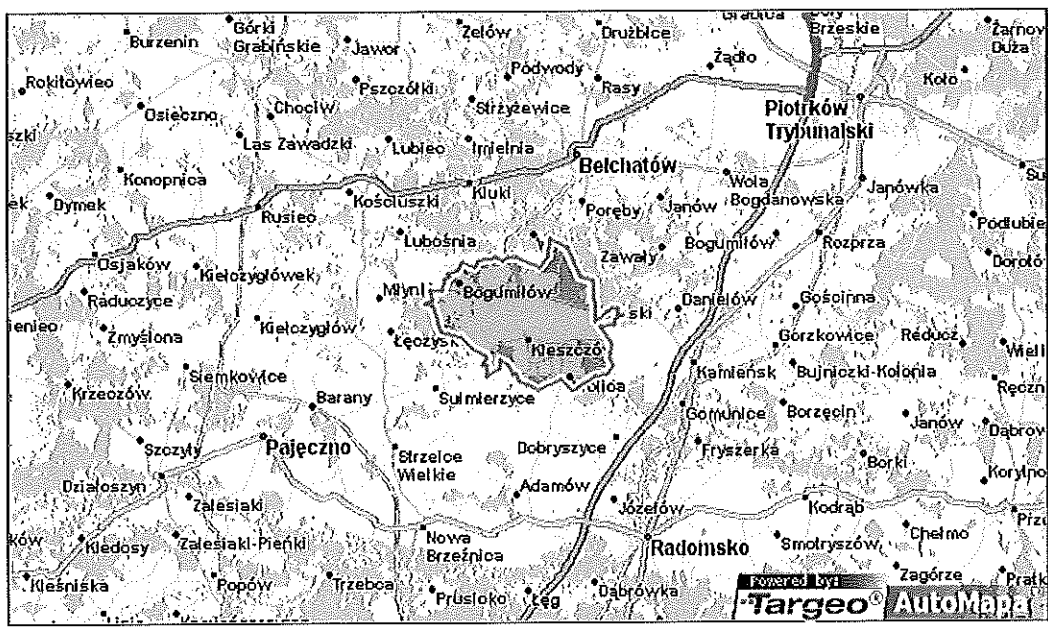
Gmina Kleszczów położona jest w centralnej części Polski, na terenie województwa łódzkiego, w obrębie powiatu bełchatowskiego.

W skład gminy oprócz Kleszczowa wchodzi dziewięć sołectw: Antoniówka, Czyżów, Dębina, Kamień, Łękińsko, Łuszczanowice, Rogowiec, Wolica, Żłobnica.

Gmina Kleszczów graniczy z gminami: Kluki- powiat bełchatowski, Bełchatów – powiat bełchatowski, Szczerców – powiat bełchatowski, Sulmierzyce – powiat pajęczański, Lgota Wielka – powiat radomszczański, Dobryczyce – powiat radomszczański, Kamieńsk – powiat radomszczański.

Kleszczów zlokalizowany jest w odległości 75 km od Łodzi, 65 km od Częstochowy, 175 km od Krakowa i tyleż samo od Warszawy. Miejscowość ma dogodne połączenie komunikacyjne we wszystkich kierunkach:

- w odległości 20 km przebiega droga krajowa A1 / Katowice – Gdańsk
- w odległości 25 km przebiega droga krajowa E8 / Warszawa-Wrocław.

Powierzchnia zajmowana przez gminę to 12.482 ha, z czego 30% stanowi odkrywka BOT Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” S.A. oraz BOT Elektrownia „Bełchatów” S.A

Kleszczów jest gminą o charakterze przemysłowo-rolniczym, przy czym przemysł daje zatrudnienie dużej liczbie mieszkańców.

Na terenie gminy utworzono 4 strefy przemysłowe, na których powstały zakłady przemysłowe.

Na terenie gminy funkcjonują obecnie trzy przedszkola, dwie szkoły podstawowe, gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna.

Dla mieszkańców gminy Kleszczów jest świadczona podstawowa opieka zdrowotna przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Gmina zorganizowała opiekę medyczną – mieszkańcy mogą korzystać z czterech gabinetów stomatologicznych. W ramach współpracy z WAM w Łodzi i Centrum Matki Polki w Łodzi dwa razy w miesiącu w gminie przyjmują lekarze specjaliści: okulista, dermatolog, kardiolog, internista, badanie USG, ginekolog, ortopeda, neurolog, endokrynolog, laryngolog, urolog, chirurg naczyniowy, pediatra, pulmonolog. Działającą siecią placówek kulturalnych umożliwiającą korzystanie wszystkim mieszkańcom gminy jest Gminny Ośrodek Kultury z podlegającymi mu domami kultury które prowadzą różnorodne zajęcia i kółka zainteresowań.

- 1. Belchatów miasto
- 2. Belchatów gmina

2.2. DEMOGRAFIA

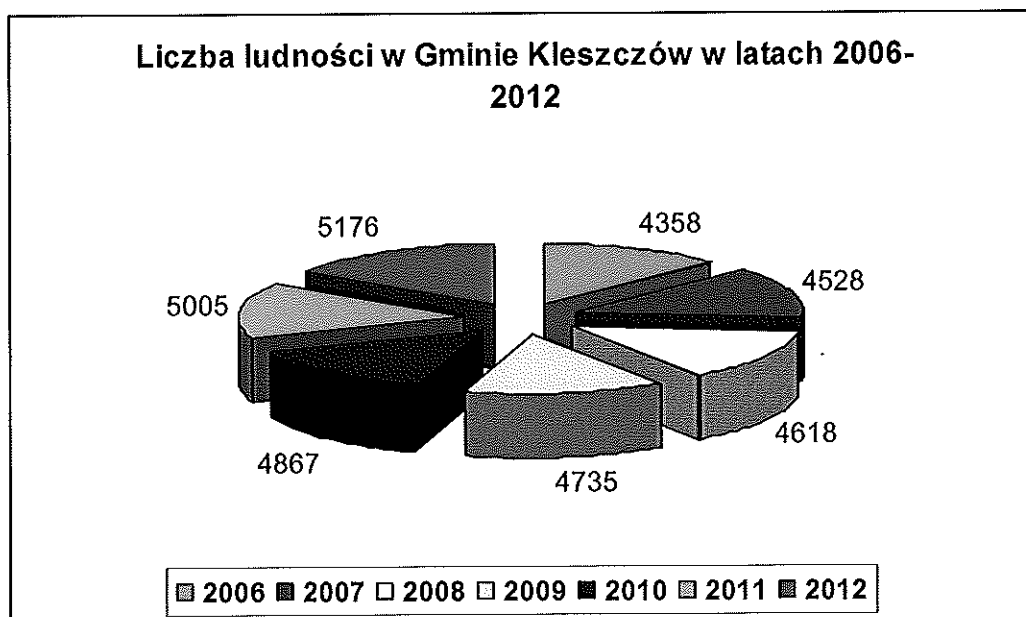
W Gminie Kleszczów, według danych Urzędu Gminy Kleszczów, na dzień 31.12.2012r. mieszkały **5176** osoby. Zmiany liczby mieszkańców w stosunku do roku 2006 prezentuje tabela 1.

Tabela 1. Zmiana liczby ludności

Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Kleszczów	4358	4528	4618	4735	4867	5005	5176

Liczbę ludności w gminie Kleszczów w latach 2006 – 2012 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Liczba ludności w Gminie Kleszczów.

Z powyższych danych wynika, iż z roku na rok zwiększa się liczba mieszkańców Gminy Kleszczów. Na przestrzeni lat 2006 – 2012 liczba ludności zwiększyła się o 818 osób.

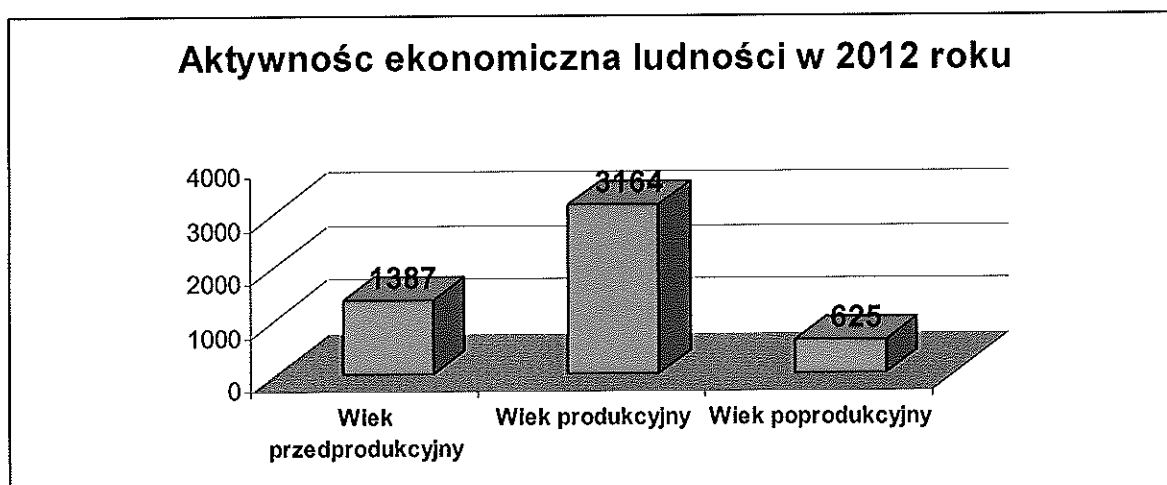
Analizując strukturę wieku ludności w Gminie Kleszczów wyróżniono trzy kategorie, istotne z punktu widzenia rynku pracy oraz zasobów siły roboczej:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym – 17 lat i mniej,
- ludność w wieku produkcyjnym:
 - kobiety 18 – 59 lat
 - mężczyźni -18 – 64 lat ,
- ludność w wieku poprodukcyjnym:
 - kobiety - 60 lat i więcej
 - mężczyźni – 65 lat i więcej

Tabela 2. Ekonomiczne grupy ludności

Ekonomiczna grupa ludności	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Wiek przedprodukcyjny	1115	1131	1169	1236	1207	1254	1387
Wiek produkcyjny	2724	2759	2897	2921	3063	3140	3164
Wiek poprodukcyjny	519	538	552	579	597	611	625

Wykres 2. Aktywność ekonomiczna ludności w 2012r.

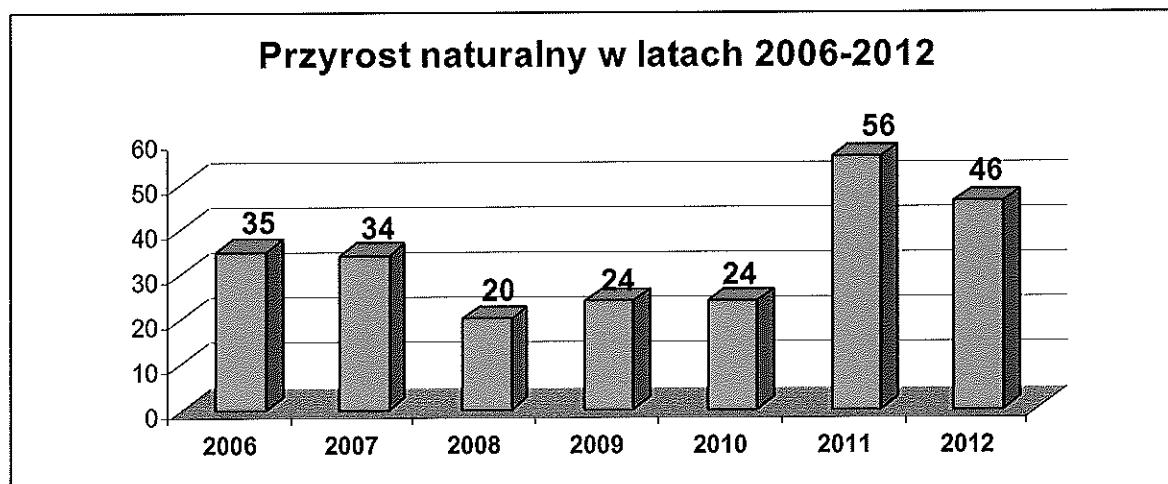
Z powyższych danych wynika, iż zwiększa się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, na przestrzeni lat 2006-2012 liczba dzieci i młodzieży w Gminie Kleszczów zwiększyła się o 272 osoby. Wzrasta także liczba osób w wieku produkcyjnym. Z powyższej tabeli wynika, iż liczba osób w tym przedziale wiekowym w 2012 roku zwiększyła się o 404 osoby w stosunku do roku 2006 i wynosi 3164. Widoczny jest także wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w 2012 roku w stosunku do roku 2006 można zauważyć wzrost liczby ludności w tej grupie o 106 osób.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności.

Ruch naturalny ludności w Gminie Kleszczów							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Urodzenia żywe	74	86	64	71	71	90	93
Zgony	39	52	44	47	47	34	47
Przyrost naturalny	35	34	20	24	24	56	46

W Gminie Kleszczów widoczny jest wzrost liczby urodzeń, w 2008 roku wynosił on 64 urodzeń, a w roku 2012 wynosił on 93. Wzrasta liczba zgonów w roku 2011 liczba wynosiła 34 zgony, natomiast w 2012 roku aż 47. Wzrasta także przyrost naturalny w roku 2006 wynosił on 35, natomiast w roku 2012 - 46 jest on jednak mniejszy w stosunku do roku 2011 gdzie wynosił on 56. Przyrost naturalny w Gminie Kleszczów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Przyrost naturalny w latach 2006 – 2012.

2.2.1. Prognoza demograficzna ludności do 2030 roku

Prognoza demograficzna jest bardzo ważna przy podejmowaniu decyzji dotyczących przyszłości gminy dlatego też jest częścią niniejszej Strategii.

Obserwowane w kraju od kilku lat tendencje demograficzne mają swoje odzwierciedlenie również w skali poszczególnych województw, powiatów oraz gmin. Prognozy demograficzne Polski w latach 2005 – 2030 przewidują zmniejszenie ludności z 38123,3 tys. do 35693,0 tys. osób, a więc o 2430,3 tys. tj. o 6,4%.

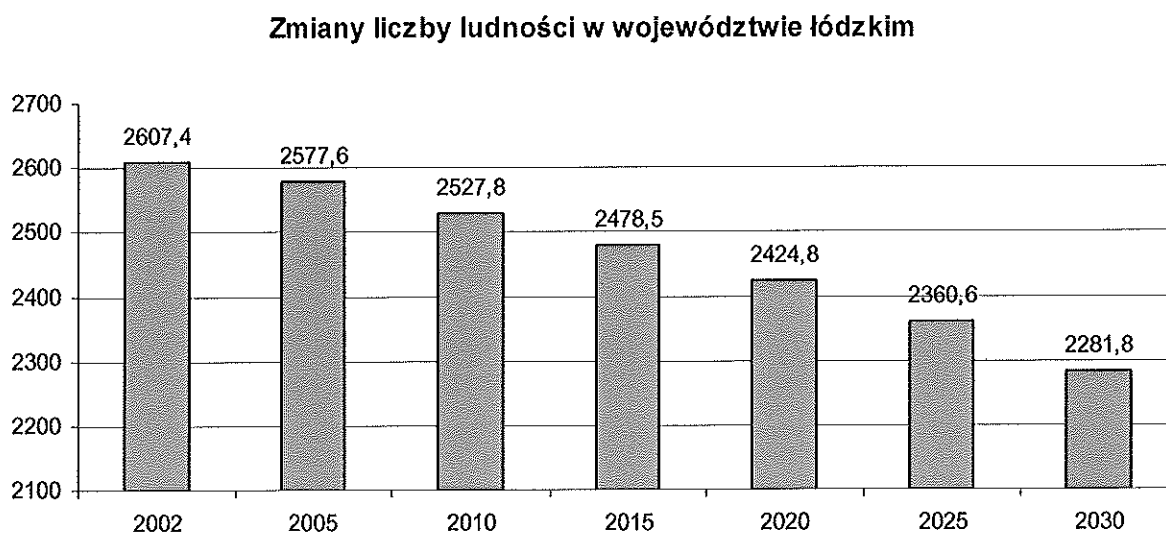
Poniższa tabela przedstawia zmiany liczby ludności województwa łódzkiego w poszczególnych etapach prognozy.

Tabela 4. Zmiany liczby ludności w województwie łódzkim

Województwo łódzkie	2002	2005	2010	2015	2020	2025	2030
Ogółem	2607,4	2577,6	2527,8	2478,5	2424,8	2360,6	2281,8
Mężczyźni	1243,8	1228,9	1203,9	1181,9	1159,2	1130,7	1093,8
Kobiety	1363,5	1349,6	1323,9	1296,6	1265,6	1229,9	1188,0

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 4. Zmiany liczby ludności w województwie łódzkim

Informacje zawarte w powyższej tabeli wskazują, iż w całym okresie objętym prognozą nastąpi spadek liczby ludności w województwie łódzkim.

W latach 2005 – 2030 liczba mieszkańców województwa zmniejszy się o 295,8 tys. osób. W miastach województwa łódzkiego zmniejszy się z 1669,8 tys. do 1398,1 tys. czyli o 271,7 tys. na terenach wiejskich przewiduje się stały, niewielki ubytek zaludnienia. W latach 2005 – 2013 liczba ludności wiejskiej zmniejszy się czyli o 24,1 tys. stosunkowo mniejszy ubytek mieszkańców obszaru wiejskiego sprawi, że w latach 2005 – 2030 udział ludności miejskiej wśród ogółu mieszkańców województwa łódzkiego obniży się z 64,8% do 61,3%.

Najczęstszą przyczyną zmian demograficznych jest spadek liczby urodzeń, który w prognozowanym okresie spowoduje istotne zmiany w strukturze wiekowej ludności. W ciągu pierwszych 10 lat prognozowanego okresu nastąpi przyrosty ludności w wieku produkcyjnym, jednak od 2010 roku zapoczątkowany został okres zmniejszania się ludności aktywnej zawodowo. W 2030 roku liczba ta będzie mniejsza o 3,6 tys. w porównaniu z rokiem 2005. Zmniejszenie się liczby osób w wieku produkcyjnym spowodowane będzie starzeniem się ludności w grupie, zwiększającej jednocześnie populację grupy w wieku poprodukcyjnym. Porównując rok 2005 ludność w wieku poprodukcyjnym w 2030 roku wzroście o 4,4 tys. Można wnioskować, iż proces starzenia się społeczeństwa będzie pogłębiał się we wszystkich gminach, powiatach województwa łódzkiego co będzie wynikiem malejącej liczby urodzeń przy jednoczesnym wydłużaniu się średniego okresu trwania życia.

Tabela 5. Zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku w powiatach.

POWIATY	Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym	
	2005	2030	2005	2030	2005	2030
	W (%)					
Brzeziński	20	13,8	63,3	58,2	16,7	28
Bełchatowski	21,6	14,9	66,7	58	11,7	27,1
Kutnowski	19,1	13,6	63,9	56,1	17	30,3
Łaski	20,9	14,8	62,8	58,3	16,3	26,9
Łęczycki	20,5	15,2	60,8	57,7	18,7	27,1
Łowicki	20,7	15,5	62	57,7	17,3	26,8
Łódzki Wschodni	19,8	14,2	64,6	58,7	15,6	27,1

Opoczyński	23,4	17,1	60,3	58,2	16,3	24,7
Pabianicki	17,6	12,6	64,7	57,5	17,7	29,9
Pajęczański	21,9	15,8	60,4	58,4	17,7	25,8
Piotrkowski	22,7	16,3	60	59,2	17,3	24,5
Poddębicki	20,3	14,9	61,2	57,6	18,5	27,5
Radomszczański	21,2	15,7	61,6	58	17,2	26,3
Rawski	22	16,6	62	57,2	16	26,2
Sieradzki	22,3	15,8	61,7	57,6	16	26,6
Skierniewicki	22,2	16,8	58,5	58,6	19,3	24,6
Tomaszowski	20,3	14,8	63	57,9	16,7	27,3
Wieluński	21,8	15,9	61,5	57,8	16,7	26,3
Wieruszowski	22,8	17	61,9	59,1	15,3	23,9
Zduńskowolski	20,9	14,7	63,9	58,1	15,2	27,2
Zgierski	18,7	13,4	64,8	57,8	16,5	28,8

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny

W powiecie bełchatowskim na przestrzeni lat 2005 – 2030 liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszy się o 6,7, ludności w wieku produkcyjnym o 8,7, natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrośnie o 15,4.

Tabela 6. Prognoza ludności w ekonomicznych grupach wieku w powiatach województwa łódzkiego

POWIATY	Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym		PRZYROST (+) LUB UBYTKI (-) W LATACH 2005-2030		
	2005	2030	2005	2030	2005	2030	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym
	W TYSIĄCACH						(%)		
Brzeziński	6,1	3,9	19,3	16,4	5,1	7,9	-36,1	-15	+54,9
Bełchatowski	24,3	16,8	75,2	65,6	13,2	30,6	-30,9	-12,8	+131,8
Kutnowski	20,1	12,5	67,2	51,4	17,9	27,8	-37,8	-23,5	+55,3
Łaski	10,6	7	31,9	27,5	8,3	12,7	-34	-13,8	+53,0
Łęczycki	11	7	32,6	26,6	10	12,5	-36,4	-18,4	+25,0
Łowicki	17,1	11,5	51,2	42,8	14,3	19,9	-32,7	-16,4	+39,2
Łódzki Wschodni	12,6	9,6	41	39,7	9,9	18,3	-23,8	-3,2	+84,8

Opoczyński	18,5	13	47,7	44,1	12,9	18,7	-29,7	-7,5	+45,0
Pabianicki	20,9	13,6	77,1	62,1	21,1	32,3	-34,9	-19,5	+53,1
Pajęczański	11,8	7,9	32,5	29,2	9,5	12,9	-33,1	-10,2	+35,8
Piotrkowski	20,4	13,9	53,8	50,6	15,5	21	-31,9	-5,9	+35,5
Poddębicki	8,6	5,7	25,9	22	7,8	10,5	-33,7	-15,1	+34,6
Radomszczański	25,3	17,5	73,4	64,6	20,5	29,3	-30,8	-12	+42,6
Rawski	10,9	7,5	30,7	25,8	7,9	11,8	-31,2	-16	+49,4
Sieradzki	27,1	18,1	75,1	65,9	19,5	30,4	-33,2	-12,3	+55,9
Skierniewicki	8,4	5,8	22,1	20,2	7,3	8,5	-30,1	-8,6	+16,4
Tomaszowski	24,5	16	76,2	62,6	20,2	29,6	-34,7	17,8	+46,5
Wieluński	17,1	11,8	48,2	42,9	13,1	19,5	-31	-11	+48,9
Wieruszowski	9,7	7,2	26,3	25	6,5	10,1	-25,8	-4,9	+55,4
Zduńskowolski	14,2	9,4	43,4	37,2	10,3	17,4	-33,8	-14,3	+68,9
Zgierski	29,7	19,9	103,2	85,7	26,3	42,7	-33	-17	+62,4

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny

2.3. FUNKCJONOWANIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna stanowi istotną dziedzinę polityki społecznej państwa, która ma na celu umocnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego osób i rodzin jak również udzielania im pomocy w przypadku trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie przezwyciężyć przy wykorzystaniu własnych środków oraz możliwości. Obowiązek realizacji pomocy spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz administracji rządowej w zakresie przewidzianym ustawom o pomocy społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej stwierdza, że udziela się pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub

narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Osoby objęte pomocą społeczną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie w latach 2006, 2008, 2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Osoby objęte pomocą społeczną.

Osoby objęte pomocą społeczną	2006			2008			2012		
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	872	798	1959	731	686	1676	389	370	840

Informacje zawarte w powyższej tabeli świadczą o postępującym spadku liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. W roku 2012 pomocą objęto 370 rodzin, zdecydowanie mniej niż w roku 2006 gdzie liczba rodzin objętych pomocą społeczną wynosiła 798.

Wśród osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie przeważają osoby z nieustalonym poziomem wykształcenia – 113 osób, wykształceniem podstawowym – 106 osób, oraz zasadniczym zawodowym 103 osoby. Najmniej z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej korzysta osób z wykształceniem wyższym, w roku 2012 liczba ta wynosiła 18 osób oraz z wykształceniem średnim 49 osoby.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku. udzielono wsparcia:

- 389 rodzinom na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- 11 rodzinom na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 233 rodzinom na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych

- 9 rodzinom a 15 dzieciom na podstawie ustawy o systemie oświaty (pomoc materialna dla uczniów).

Tabela 8. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2012 roku:

Powód trudnej sytuacji życiowej	Gmina Kleszczów	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	87	198
Bezdomność	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	45	202
W tym: Wielodzietność	27	142
Bezrobocie	93	245
Niepełnosprawność	72	152
Długotrwała lub ciężka choroba	198	360
Bezradność w sprawach opiek.- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- ogółem	45	127
W tym: Rodziny niepełne	40	99
Rodziny wielodzietne	7	36
Przemoc w rodzinie	2	12
Alkoholizm	12	29
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	3

Wykres 5. Struktura odbiorców pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową w 2012 roku.

Z powyższych danych wynika, iż najliczniejszą grupę odbiorców pomocy społecznej stanowią osoby bierne zawodowo i bezrobotni. W dalszej kolejności są osoby pracujące i na rencie.

Tabela 9. Ilość rodzin objętych wsparciem przez świadczenia rodzinne.

Rodzaj świadczeń rodzinnych	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba przyznanych świadczeń
Zasiłek rodzinny	133	2895
Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	12	148
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	99	99
Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	19	19
Dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	11	131
Dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	170	170
Dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	22	269
Zasiłek pielęgnacyjny	87	1040
Dodatek do zasiłku z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej.	32	387
Świadczenie pielęgnacyjne	14	173
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	19	233

2.4. UBÓSTWO

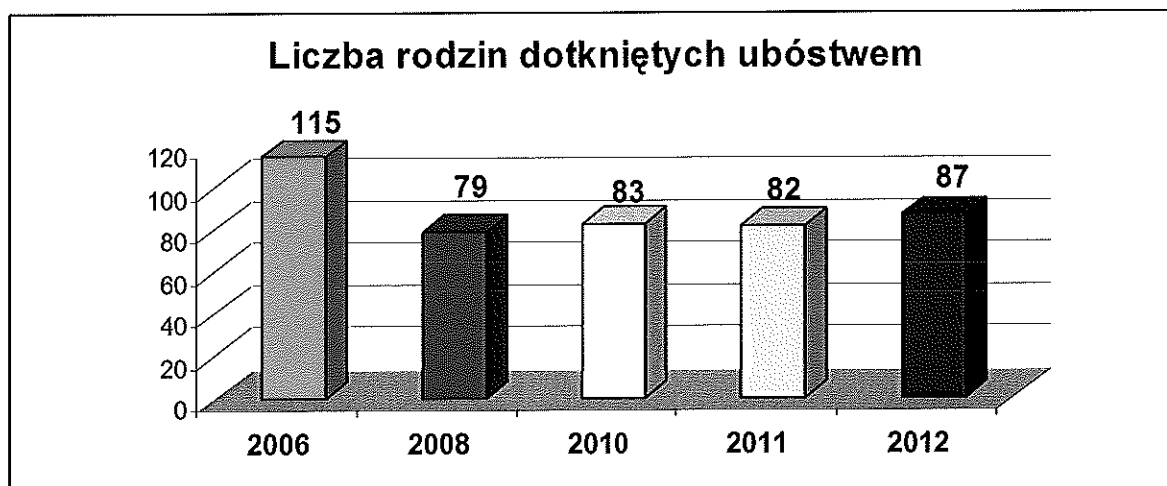
Osoby trwale ubogie cechuje poczucie bezradności, bezsilności oraz zepchnięcia na margines. Z powodu podejmowania prac dorywczych i potrzeby oszczędzania, takie osoby nie uczestniczą czynnie w życiu społecznym ani nie korzystają z dóbr kulturowych. W takich rodzinach często istnieje przyzwolenie na łamanie norm społecznych, występują liczne konflikty i napięcia między członkami rodziny, jak również przemoc. Ubóstwo można rozpatrywać z punktu widzenia jednostek i rodzin, borykających się ze stałym brakiem środków finansowych. Staje się ono kwestią społeczną, gdy natężenie i skala sytuacji charakteryzujących je wywiera destrukcyjny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy całego kraju. Do grup szczególnie zagrożonych ubóstwem można zaliczyć rodziny, w których członkowie utrzymują się z niezarobkowych źródeł, innych niż renta czy emerytura.

Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie osobom dotkniętym ubóstwem w latach 2006-2012 przedstawia poniższa tabela.

Tabela10. Pomoc osobom dotkniętym ubóstwem

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba rodzin	115	106	79	83	83	82	87

Wykres 6. Liczba rodzin dotkniętych ubóstwem

Z powyższych danych wynika, iż liczba rodzin dotkniętych ubóstwem na terenie Gminy Kleszczów na przestrzeni lat 2006 – 2012 zmniejszyła się o 28 rodzin. Najmniej rodzin dotkniętych ubóstwem było w 2008 roku, ich liczba wynosiła 79.

2.5. KWESTIA OSÓB BEZROBOTNYCH

Bezrobocie jest zjawiskiem towarzyszącym gospodarce rynkowej we wszystkich praktycznie państwach.

W warunkach polskich jest to problem istniejący od roku, 1990 kiedy to nastąpiła zmiana ustroju Polski, a wprowadzenie gospodarki rynkowej zapoczątkowało się tworzenie właściwego dla niej rynku pracy.

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej.

Bezrobotnym, zgodnie z definicją ustawową, jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki, zwłaszcza w postaci:

- dezintegracji rodziny,
- zmniejszenia siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny,
- zwiększenia ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego.

Bezrobocie pociąga za sobą niepewność i dwuznaczność pozycji społecznych o ile rola pracownika pozwala uzyskać jasne określenie własnego statusu społecznego, to po utracie tej roli status staje się niepewny.

Bezrobociu towarzyszą trudności finansowe, tym większe im dłużej ono trwa. Następstwem tych trudności jest nie tylko obniżenie standardu życia, lecz także

pozbawienia bezrobotnego możliwości nabywania dóbr, które są symbolem pozycji społecznej w miejscu zamieszkania.

W miarę trwania bezrobocia pogłębia się izolacja społeczna bezrobotnego.

Zmniejszenie aktywności życiowej bezrobotnego spowodowane jest brakiem pieniędzy, stresem psychicznym związanym z niemożnością podjęcia pracy oraz opinia innych ludzi o bezrobotnych. Zwolnienie z pracy powoduje szok, potem następuje krótka faza optymizmu i wiara w znalezienie nowego zatrudnienia, następnie okres pesymizmu i utraty nadziei.

Długotrwałe bezrobocie prowadzi do bezradności i fatalizmu. Przedłużający się brak pracy wywołuje przekonanie o nie możliwości panowania nad sytuacją i obniża poczucie własnej godności.

Bezrobocie traktuje się jako główne źródło i jedyny powód ubożenia rodziny, narażają rodzinę na szereg niedogodności, ograniczenie wielu różnych potrzeb, niewłaściwe kształtowanie osobowości, utratę sensu życia i inne groźne skutki społeczne. Głębokość tych zmian zależy w dużym stopniu od struktury rodziny faz jej rozwoju, statusu społecznego bezrobotnych, kondycji zdrowotnej członków rodziny, stanu zagospodarowania materialnego oraz cech środowiska lokalnego.

Obraz życia rodzin dotkniętych bezrobociem to: narastające konflikty spowodowane brakiem pracy. Osoby tracące prace odczuwają spadek autorytetu w oczach współmałżonka i dzieci.

Rodziny dotknięte bezrobociem szybko ubożeją, co jest jednym z głównych powodów pogarszania się stosunków rodzinnych, dodatkową komplikacją jest fakt, iż większość rodzin, w których z różnych powodów jeden z jej członków traci pracę nie posiada oszczędności.

Powstają, zatem trudności z zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych.

W sytuacji bezrobocia głównego żywiciela rodziny zawieszeniu lub poważnemu okrojeniu ulega zadanie, która tradycyjnie przypisuje sobie polska rodzina- zabezpieczenia materialnego dzieci w celu ułatwienia im startu życiowego.

Najbardziej narażone na niedogodności związane z bezrobociem są rodziny niepełne i wielodzietne. Ograniczają one konsumpcje do minimum, rezygnując przede wszystkim z wydatków na odzież i obuwie, gazety i książki, wyjazdów urlopowych, wypoczynku wakacyjnego dzieci, rozrywki. Niekorzystnym zjawiskiem towarzyszącym bezrobociu i związanym z funkcjonowaniem rodziny jest utrwalenie u dorosłych jak i u dzieci roszczeniowej postawy wobec instytucji pomocy społecznej.

Ośrodki Pomocy Społecznej jawią się w świadomości biorców zasiłków jako instytucje, które muszą pomóc niezależnie od tego czy podejmowane są jakiegokolwiek działania dla poprawienia położenia materialnego rodziny ze strony osób zainteresowanych.

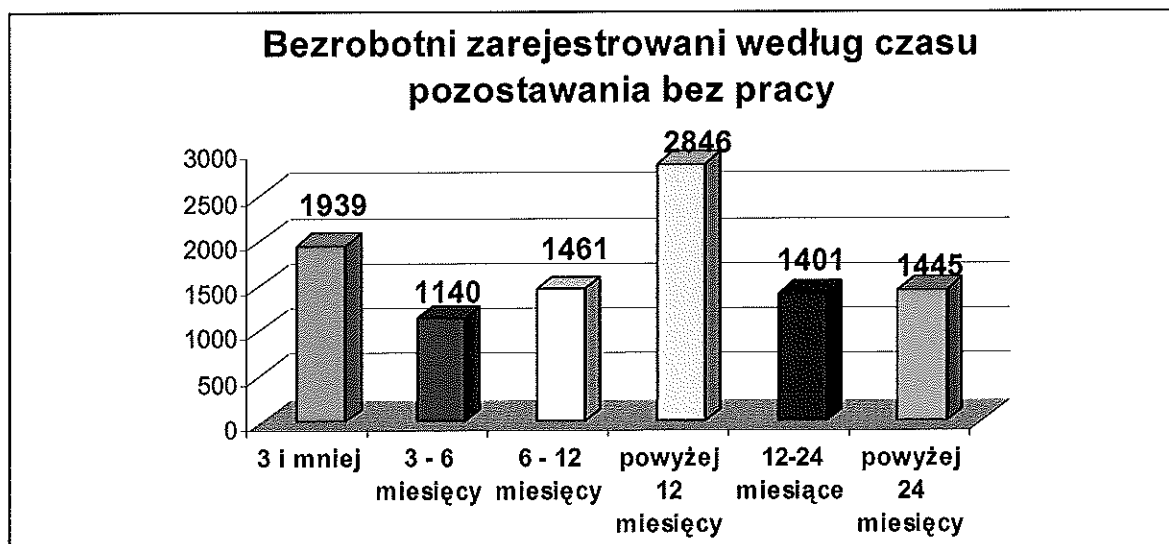
Bezrobocie często prowadzi do konfliktów wewnątrz rodzinnych, rozbitcia i rozpadu rodziny, wówczas dają sobie znać problemy wychowawcze.

Szczególnie drastyczna sytuacja ma miejsce wtedy, gdy w rodzinie oboje małżonkowie pozostają bez pracy, wówczas w wyniku zachwianej harmonii w funkcjonowaniu rodziny następuje rozwój zjawisk o charakterze patologicznym (alkoholizm, przestępczość).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bełchatowie w gminie Kleszczów pozostawało zarejestrowanych 239 bezrobotnych. Wśród nich większą liczebnie grupą były kobiety, które stanowiły 145 ogółu bezrobotnych w gminie. Należy dodać, że poziom bezrobocia odnotowany w statystykach instytucji rynku pracy może być różny od rzeczywistej liczby informującej o osobach pozostających bez pracy.

Dane dotyczące liczby bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy w powiecie bełchatowskim w 2012 roku przedstawia poniższy wykres.

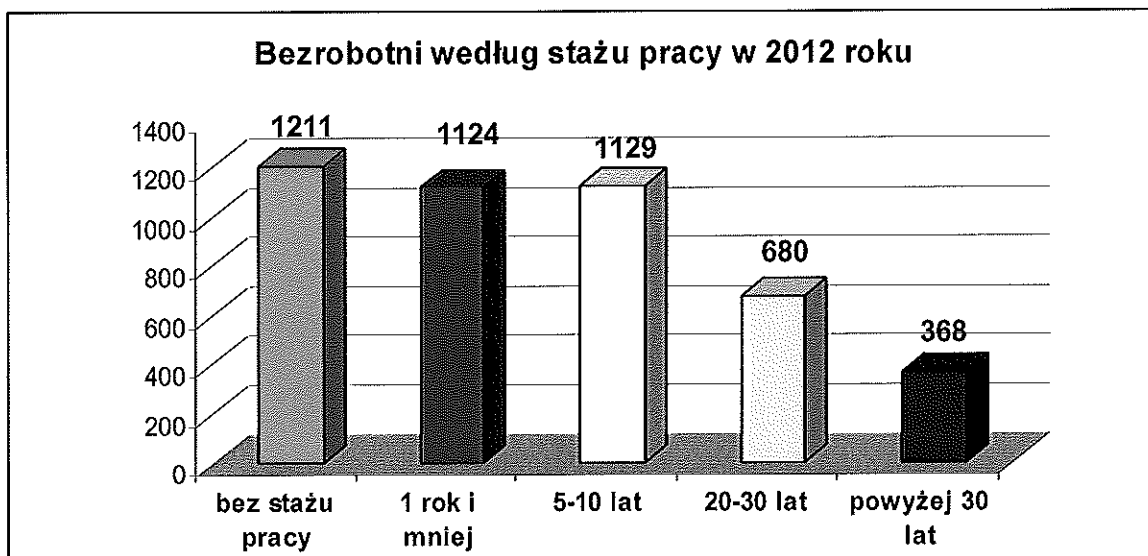
Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Jak wynika z powyższego wykresu najwięcej trudności z powrotem do pracy mają osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej dwunastu miesięcy, najłatwiej natomiast wrócić do pracy osobom pozostającym bez pracy od 3-6 miesięcy.

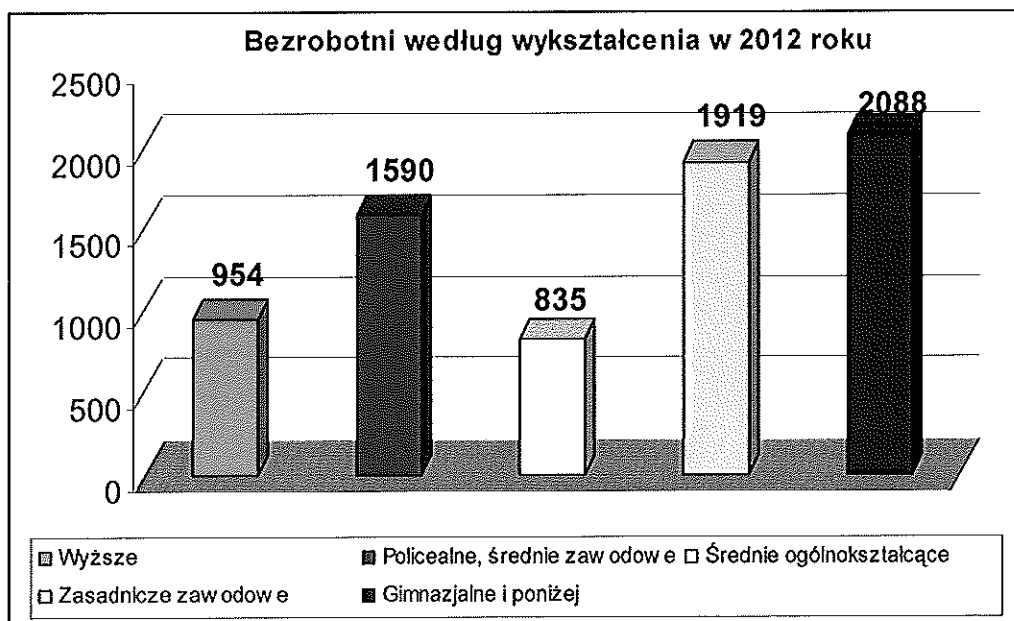
Wykres 8. Bezrobotni według stażu pracy.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Najmniej bezrobotnych w powiecie bełchatowskim w roku 2012 było osób mających staż pracy powyżej 30 lat, w najliczniejszą natomiast grupę bezrobotnych stanowią osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat ich liczba wynosiła 1827.

Wykres 9. Bezrobotni według wykształcenia

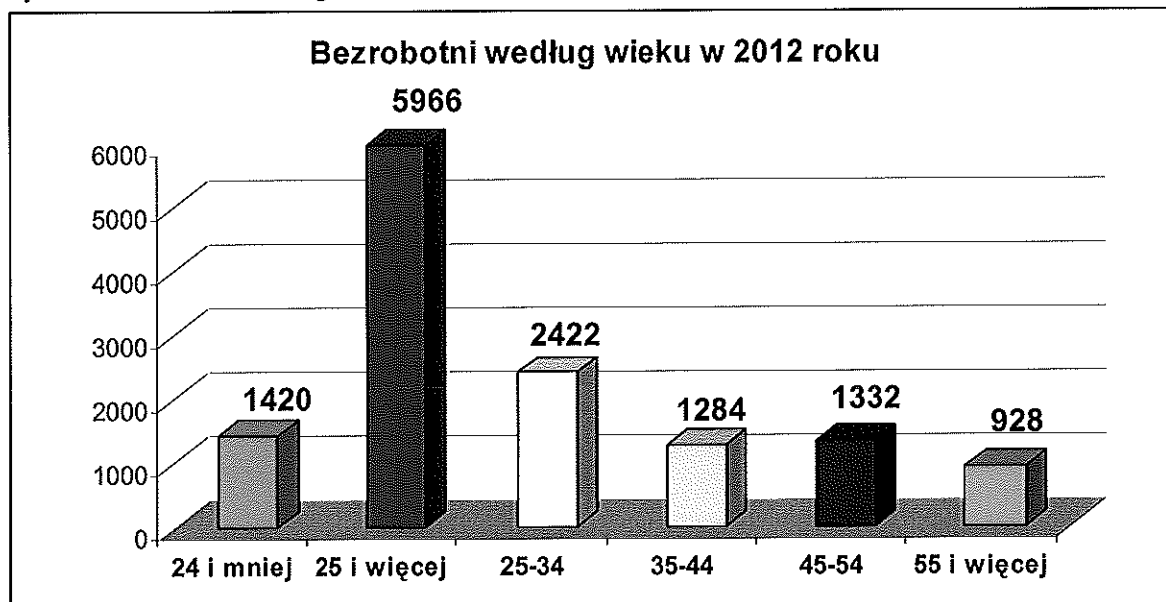

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W najlepszej sytuacji na rynku pracy w powiecie bełchatowskim w roku 2012 były osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz osoby

z wykształceniem wyższym. Kolejną grupę bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem policealnym, średnim zawodowym. Najwięcej bezrobotnych było z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 2088 osób oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 1919 osób.

Wykres 10. Bezrobotni według wieku.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Z powyższych danych wynika, iż najwięcej bezrobotnych w powiecie bełchatowskim w 2012 roku było bezrobotnych w wieku 25 lat i więcej – 5966 osób, najmniej liczną grupę natomiast stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej, ich liczba wynosiła 928 osób.

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Bełchatowie w Gminie Kleszczów w 2012 roku było 170 bezrobotnych w wieku 18 – 44 lat, 71 pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, 58 osób z prawem do zasiłku, 18 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 16 bezrobotnych do roku od ukończenia nauki.

2.6. KWESTIA UZALEŻNIEŃ

Alkoholizm jest chorobą obciążoną szczególnym piętnem, wokół której krąży wiele mylnych informacji i mitów. Każdy z nas ma w wyobraźni gotowy wizerunek alkoholika. Zgodnie ze stereotypem, alkoholik należy do marginesu społecznego, wódkę zdobywa w pokątnych melinach i bije żonę. Alkoholikiem może być każdy z wyjątkiem naszych znajomych i przyjaciół, mężów, żon, matek, ojców, synów, córek, i oczywiście nas samych. Właśnie z powodu mylnych wyobrażeń i fałszywych mitów nie potrafimy zwykle rozpoznać alkoholizmu w naszym najbliższym otoczeniu. Podobnie negatywny stereotyp dotyczy osób uzależnionych od narkotyków i innych środków zmieniających świadomość.

Mity i dezinformacje na ten temat spełniają pewną bardzo istotną funkcję. Mianowicie dzielą one społeczeństwo na dwie grupy: do jednej należąmy "MY", drugą stanowią "ONI". W pierwszej grupie znajdują się ludzie normalni, godni akceptacji (grupa nie alkoholików i nie narkomanów), do drugiej zaś należą ludzie nienormalni, a zatem tacy, których nie można zaakceptować (grupa alkoholików i narkomanów). Kłopot z tą systematyką polega na tym, że w interesie każdego leży przekonanie, iż jest normalny, a zatem nie jest alkoholikiem.

Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych GOPS jest złożony, ponieważ dotyka on całe rodziny, powoduje problemy wychowawcze i zdrowotne, ponadto występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny oraz bieda.

Dzięki współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Życia Rodzinnego udaje się pomóc wielu rodzinom.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2012 roku odbyła 12 posiedzeń komisji. Wpłynęło 5 wniosków o wszczęcie procedur zmuszających do leczenia osób uzależnionych od alkoholu. Przeprowadzono rozmowy z 5 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 5 członkami rodzin. W dwóch przypadkach Komisja opracowała i wniosła do sądu o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w jednym przypadku odbyła się już sprawa sądowa. Wszystkie osoby z którymi przeprowadzono rozmowy skierowane zostały na terapię do Poradni Życia Rodzinnego w Kleszczowie.

Ogólnie z konsultacji terapeutycznych w Poradni Życia Rodzinnego skorzystało 56 osób. Wśród nich: uzależnionych – 9osób, współuzależnionych -12 osób, osoby mające trudności wychowawcze z dziećmi -32 osoby, oraz osoby doznające przemocy w rodzinie -3 osoby.

Przeprowadzono 179 konsultacji terapeutycznych w tym:

- z osobami uzależnionymi -35 razy,
- z osobami współuzależnionymi -35 razy,
- z osobami doznającymi przemocy w rodzinie - 21 razy,
- z osobami mającymi trudności wychowawcze z dziećmi -35 razy,

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przekazuje corocznie środki finansowe na programy profilaktyki uzależnień do szkół na terenie gminy. Tematyka profilaktyki uzależnień realizowana była na lekcjach wychowawczych, na zajęciach świetlicowych, podczas uroczystości i imprez szkolnych. W niektórych imprezach szkolnych GKRPA finansowała zakup nagród dla dzieci i młodzieży oraz opłacała spektakle profilaktyczne i warsztaty.

2.7. KWESTIA PRZESTĘPCZOŚCI

Przestępczość jest jednym ze zjawisk społecznych, które odciskają dotkliwe piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, a intensywność zdarzeń i częstotliwość, z jaką występują, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność gminy Kleszczów.

Na terenie Gminy Kleszczów znajduje się Posterunek Policji czynny od poniedziałku do piątku. Według danych dostarczonych przez Posterunek Policji w Kleszczowie miały miejsce następujące kategorie przestępstw.

Tabela 11. Kategorie przestępstw w Gminie Kleszczów.

KATEGORIA PRZESTĘPSTWA	Gmina Kleszczów
Kradzież mienia	63
Kradzież z włamaniem	27
Rozbój	0
Uszkodzenie ciała	2
Bójka lub pobicie	0
Oszustwo	2
Narkomania	1
Uszkodzenie mienia	5
Znęcanie	2

Analizując kategorię przestępczości można stwierdzić, iż w 2012 roku najczęściej na obszarze Gminy Kleszczów dochodziło do kradzieży mienia - liczba ta wynosiła 63, oraz do kradzieży z włamaniem – 27.

Tabela 12. Kategorie wykroczeń Gminie Kleszczów.

Kategoria wykroczenia	Gmina Kleszczów
Czyny o charakterze chuligańskim	6
Kradzież	27
Uszkodzenie mienia	3
Nieobyczajny wybryk	8
Ustawa o wychowaniu w trzeźwości	23
Drogowe	416
Inne	44

Z powyższych danych wynika, iż na terenie Gminy Kleszczów w 2012 roku najczęściej dochodziło do wykroczeń drogowych, było ich 416, innych wykroczeń 44, do kradzieży doszło 27 razy.

2.8. KWESTIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Osoby niepełnosprawne przez długi okres były spychane na margines społeczny. W polskim systemie prawa problematyka niepełnosprawności jest poruszana w różnych źródłach prawa, w tym w ustawie o pomocy społecznej. Obowiązek udzielania wsparcia osobom niepełnosprawnym regulowała już pierwsza ustawa o opiece społecznej z 1923 roku. Do omawianej problematyki odnosi się również ustawa o pomocy społecznej, uznając niepełnosprawność jako jedną z okoliczności uzasadniających przyznanie świadczenia z pomocy społecznej.

W szczególności do niepełnosprawnych i długotrwale chorych kierowane jest wsparcie w postaci zasiłku stałego, okresowego i celowego, a także usługi opiekuńcze oraz prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Zmieniający się i upadający system służby zdrowia powoduje powstawanie barier dla osób wymagających pomocy medycznej. Są to między innymi bariery: ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów w zakładach kontraktowanych przez NFZ, zwłaszcza, gdy sytuacja wymaga pilnej i natychmiastowej konsultacji medycznej; brak odpowiedniego sprzętu diagnostycznego w zakładach opieki zdrowotnej, co zmusza osoby ciężko chore i niepełnosprawne do podróży w miejsca gdzie sprzęt ten jest dostępny; bariera finansowa uniemożliwiająca zakup niezbędnych medykamentów czy sprzętu medycznego lub rehabilitacyjnego. W takich sytuacjach osoby te zwracają się o pomoc do pracownika socjalnego.

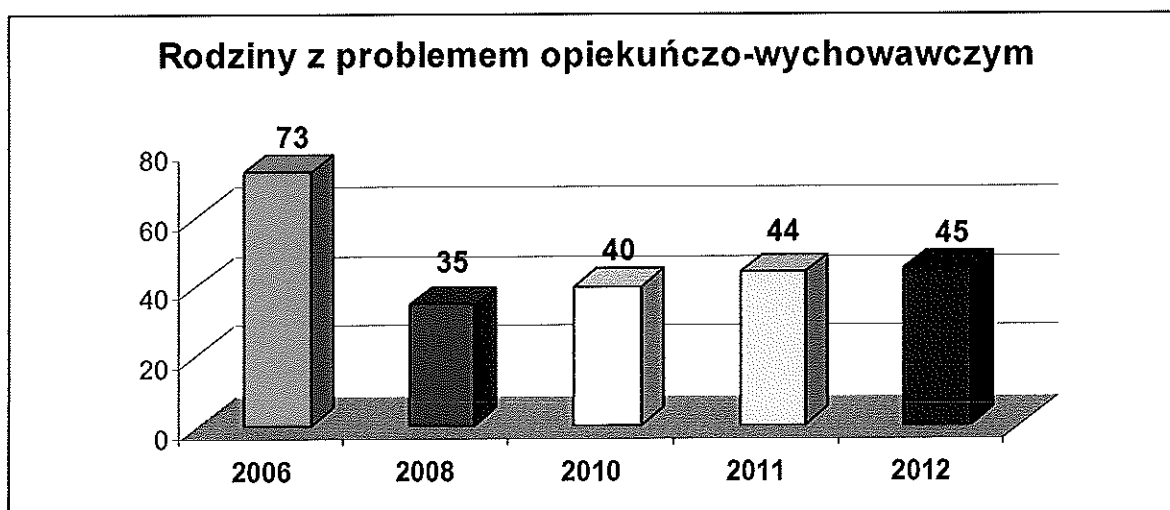
W gminie Kleszczów w roku 2012 z pomocy z powodu niepełnosprawności i długotrwałej choroby skorzystały 73 osoby, w tym 42 kobiety i 33 mężczyzn.

2.9. BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH

Znaczną grupę klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie stanowią rodziny borykające się z trudnościami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Biorąc pod uwagę obserwacje prowadzoną przez pracowników GOPS podczas wywiadów można stwierdzić, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych dotyczy głównie niezaradności matek w opiece nad dziećmi i ich wychowywaniu. Niestety niezaradność ta ma podłoże w różnego rodzaju problemach. W wielu przypadkach jest to alkoholizm, przemoc rodzinna, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, niedojrzałości emocjonalnej, trudnościach adaptacyjnych czy niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Innym problem są dzieci i młodzież, które obserwując sytuację w domu przenoszą ją na grunt szkoły. Są konfliktowe, buntownicze i agresywne.

Aby przeciwdziałać tego rodzaju patologii i wspomagać tę grupę osób Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2012 przyznał pomoc rodzinom w których wystąpiły problemy opiekuńczo – wychowawcze. Pomoc przyznana dla tej grupy rodzin przedstawia poniższy wykres.

Wykres 11. Rodziny z problemem opiekuńczo-wychowawczym.

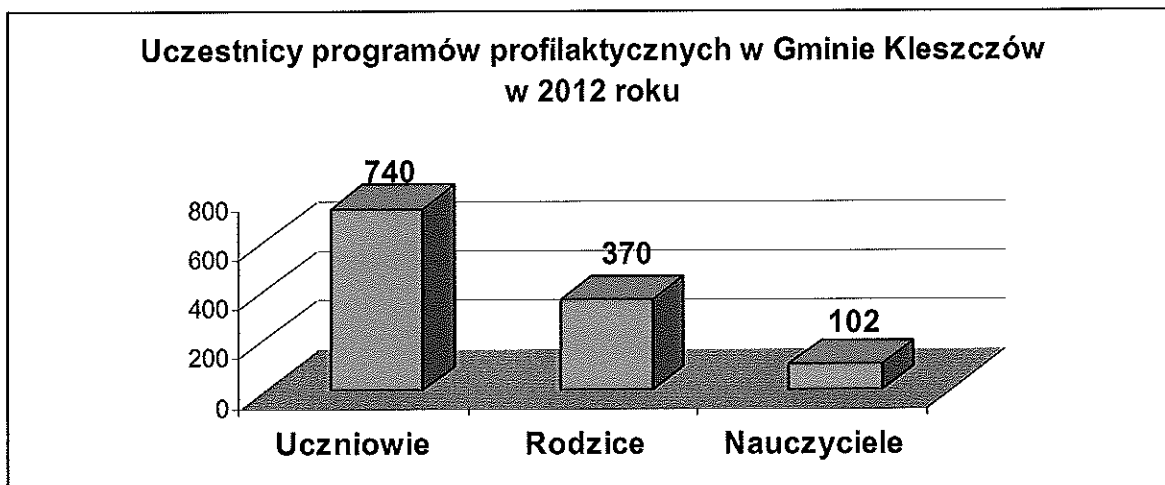
Z powyższego wykresu wynika, iż najczęściej rodzin, w których wystąpił problem opiekuńczo – wychowawczy było w roku 2006 – 73 rodziny, najmniej bo 35 rodzin było w 2008 roku, natomiast w 2012 liczba tych rodzin wynosiła 45.

W Gminie Kleszczów prowadzone są działania profilaktyczne dla młodzieży. Zajęcia prowadzone są dla uczniów, ich rodziców oraz grona pedagogicznego. W ramach tych działań w 2012 roku realizowane były m.in. takie programy jak :

- Od ignoranta do eleganta,
- Bezpieczeństwo młodzieży w czasie wakacji,
- Dbaj o zdrowie,
- Szkoła bez przemocy,
- Szkoła bezpiecznego Internetu,
- Bezpieczna i przyjazna szkoła,
- Szkoła z klasą 2.0,
- Kultura bezpieczeństwa,
- Szkoła odkrywania talentów,
- Stop cyberprzemocy,
- Zachowaj trzeźwy umysł,
- Na wszelki wypadek,
- Trzymaj formę,
- Szkoła promująca zdrowie,
- Nie pal przy mnie proszę,
- Bezpieczna droga do i ze szkoły.

Liczba uczestniczących uczniów, rodziców oraz nauczycieli w programach profilaktycznych w 2012r. przedstawia poniższy wykres.

Wykres 12. Uczestnicy programów profilaktycznych.

2.10. TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU SIĘ DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO

Kolejną grupę klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie stanowią osoby opuszczające zakład karny. Najczęściej są to osoby mające trudności w przystosowaniu się do życia w społeczności w której żyli przed pójściem do zakładu karnego. Pomoc przyznawaną dla tych rodzin przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Pomoc przyznana rodzinom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba rodzin	4	3	2	2	3	2	1

Wykres 13. Rodziny mające trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Można zauważyć, iż zmniejsza się liczba rodzin mająca trudności w przystosowaniu się do warunków po opuszczeniu zakładu karnego. W 2006 roku z tej formy pomocy skorzystały cztery rodziny, natomiast w 2012 roku jedna rodzina.

2.11. ZDARZENIA LOSOWE I SYTUACJA KRYZYSOWA

Odrębną grupę klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowią rodziny dotknięte zdarzeniem losowym i sytuacją kryzysową. Są to rodziny do tej pory nie korzystające z pomocy GOPS, jednakże sytuacja, w jakiej się znalazły zmusiła je do tego. W roku 2004 Rada Gminy Kleszczów na sesji w dniu 29 września uchwalała Nr XXIX 285/04 wprowadziła lokalny program pomocy dla rolników.

Ogółem z zasiłków na zdarzenia losowe w 2012 roku skorzystały 84 rodziny, w tym udzielono:

- dla 8 rodzin – zasiłki z powodu choroby lub wypadku w rodzinie,
- dla 1 rodziny – zasiłek na remont domu z powodu pożaru domu,
- dla 1 rodziny - zasiłek na remont domu po uderzeniu wyładowania atmosferycznego,
- dla 65 rodzin - zasiłki z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych (wymarznienia, wygnicie, susza, długotrwałe opady atmosferyczne),
- dla 9 rodzin – zasiłki z powodu zdarzenia losowego w gospodarstwie rolnym (padnięcie zwierząt).

2.12. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność określa się jako względnie trwałą sytuację człowieka nie posiadającego miejsca spełniającego warunki mieszkalne, w którym mógłby stale i bez ograniczeń przebywać, ani aktualnej możliwości lub chęci uzyskania takiego miejsca.¹¹

Kategoria bezdomnych jest efektem niewłaściwej realizacji mieszkalnictwa będącego funkcją socjalną państwa. Bezdomność może być także efektem dobrowolnie podjętej decyzji o wyborze takiego stylu życia, występowania patologii w rodzinie, a także może być wynikiem eksmisji stanowiącej jedną z najczęstszych przyczyn bezdomności.

Na terenie Gminy Kleszczów nie ma placówek, które zapewniają schronienie dla osób bezdomnych. W razie potrzeby umieszczenia osoby bezdomnej poszukuje się miejsca w schroniskach poza terenem Kleszczowa. W roku 2012 skierowany do schroniska dla osób bezdomnych z terenu Gminy Kleszczów został 1 mężczyzna.

2.13. KWESTIE UZNANE ZA NAJISTOTNIEJSZE W TWORZENIU STRATEGII

W celu rozpoznania problemów społecznych na terenie Gminy Kleszczów przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców. Pytano jakie problemy uważają za najistotniejsze i jakie widzą możliwości ich rozwiązania. Otrzymano 100 ankiet wypełnionych przez mieszkańców Gminy Kleszczów.

Wśród ankietowanych było 62 kobiety i 38 mężczyzn. Przedział wiekowy respondentów przedstawia się następująco:

- do 20 lat – 9 osób,

¹ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kleszczów

¹ Piekut-Brodzka D. (2000). O bezdomnych i bezdomności, Warszawa, s. 42. Za: Głębicka K. (2004) Polityka społeczna państwa polskiego u progu członkostwa w Unii Europejskiej. Radom:Instytut Technologii Eksploatacji ., s. 178

- 20 – 25 lat – 3 osoby,
- 25 – 35 lat – 21 osób,
- 35 – 50 lat – 35 osób,
- powyżej 50 lat – 32 osoby.

Największą grupę badanych stanowią osoby w przedziale wiekowym 35 – 50 lat – 35 osób oraz powyżej 50 lat – 32 osoby.

Wykształcenie ankietowanych:

- podstawowe – 35 osób,
- zawodowe – 24 osoby,
- średnie ogólnokształcące – 12 osób,
- średnie zawodowe – 11 osób,
- średnie policealne – 6 osób,
- wyższe – 13

Najwięcej ankietowanych było z wykształceniem podstawowym – 35 osób oraz z zawodowym – 24 osoby.

Stan rodziny ankietowanych:

- osoby samotne – 33 osoby,
- od 2 do 5 osób – 50 osób,
- od 5 – 7 osób – 14 osób,
- powyżej 7 osób – 3 osoby.

Najwięcej wśród respondentów było osób, których stan rodziny mieścił się w przedziale od 2 do 5 osób (50 osób) oraz osób samotnych – 33 osoby.

Odpowiedzi respondentów na poszczególne pytania ankietowe:

1. Czy zna Pan/Pani założenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w swojej Gminie – dokumentu przyjętego uchwałą Rady Gminy.

Tak - 12 osób,

Nie – 88 osób.

Znacząca liczba respondentów nie zna założeń Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

2. Jakie problemy społeczne wobec dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie Gminy?

Brak miejsca spotkań np. w poszczególnych wsiach – 12 osób,

Brak opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym -

Brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży – 10 osób,

Ograniczony dostęp do Internetu – 6 osób,

Ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych - 2 osoby,

Zażywanie narkotyków – 54 osoby,

Używanie alkoholu – 70 osób,

Palenie papierosów – 35 osób,

Brak możliwości doksztalcania się – 3 osoby,

Inne. Jakież? –

Jako najważniejsze problemy społeczne wobec dzieci i młodzieży na terenie Gminy Kleszczów respondenci podali używanie alkoholu, zażywanie narkotyków oraz palenie papierosów.

3. Jakie problemy społeczne wobec osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie Gminy?

Brak zajęć, kontaktów z ludźmi w tym samym wieku – 11 osób,

Problem z dojazdem do lekarzy – 14 osób,

Problemy zdrowotne – 59 osób,

Niepełnosprawność – 24 osoby,

Samotność– izolacja – 32 osoby,

Ograniczona zdolność do samoobsługi – 9 osób,

Niewystarczający zakres usług opiekuńczych – 11 osób,

Brak zagospodarowania wolnego czasu dla osób w wieku poprodukcyjnym – 9 osób,

Brak organizacji imprez kulturalnych – 4 osoby

Inne. Jakież? –

Jako najważniejsze problemy społeczne wobec osób starszych ankietowani wymienili:
problemy zdrowotne, samotność – izolacja, niepełnosprawność.

4. Jakież problemy społeczne wobec rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie Gminy?

Ubóstwo – 26 osób,

Bezrobocie – 72 osoby,

Alkoholizm – 29 osób,

Niepełnosprawność – 14 osób,

Przemoc w rodzinie – 5 osób,

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych - 8 osób,

Bezradność życiowa – 12 osób,

Rozbicia rodzin - wyjazdy zagraniczne – 5 osób,

Niewydolność materialna rodziny – 24 osoby,

Ograniczony dostępu do pomocy specjalistycznej 5 osób,

Inne. Jakież? –

Za najważniejsze problemy społeczne wobec rodzin respondenci uznali: bezrobocie, alkoholizm, ubóstwo oraz niewydolność materialną rodziny.

5. Jakież Pana/Pani zdaniem rozwiązania mogą być odpowiedzią na problemy dzieci i młodzieży? Proszę o wpisanie pomysłów, które mogłyby zaistnieć w Gminie?

Organizacja spotkań dla dzieci i młodzieży w Domu Kultury – 34 osoby,

Organizacja czasu wolnego/wyjazdy na basen/ - 20 osób,

Organizacja zajęć pozalekcyjnych – 38 osób,

Kółka zainteresowań – 24 osoby,

Wycieczki, kolonie – 13 osób.

Jako rozwiązania mogące być odpowiedzią na problemy dzieci i młodzieży ankietowani wskazali: organizacja zajęć pozalekcyjnych, organizacja spotkań dla dzieci i młodzieży w Domu Kultury, kółka zainteresowań oraz organizacja czasu wolnego.

6. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie Gminy jest zapotrzebowanie na świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych?

Tak - 40 osób,

Nie – 17 osób,

Nie mam zdania – 43 osoby

Jeśli tak, to kto takie usługi powinien świadczyć?

.....

Większość ankietowanych nie ma zdania co do zapotrzebowania na świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych na terenie Gminy. 40 osób uważa jednak taką potrzebę. Na pytanie kto powinien takie usługi świadczyć respondenci wskazali: DPS, opiekunki środowiskowe, wykwalifikowane osoby.

7. Jakie Pana/Pani zdaniem rozwiązania mogą być odpowiedzią na problemy osób starszych? Proszę o wpisanie pomysłów, które mogłyby zaistnieć w Gminie?

Opieka nad ludźmi starszymi – 46 osób,

Zatrudnienie lekarzy – specjalistów – 7 osób,

Zwiększenie usług opiekuńczych – 36 osób,

Spotkania kulturowe dla osób starszych – 10 osób,

Kluby seniorów – 4 osoby,

Bezpłatny dowóz do lekarzy – 20 osób,

Pomoc sąsiedzka dla osób starszych – 22 osoby,

Pomoc przy załatwieniu spraw urzędowych – 36 osób

Jako rozwiązania mogące być odpowiedzią na problemy osób starszych ankietowani wskazali: opieka nad ludźmi starszymi, zwiększenie usług opiekuńczych, pomoc przy załatwianiu spraw urzędowych, pomoc sąsiedzka dla osób starszych oraz bezpłatny dowóz dla osób starszych.

8. Jakiego Pana/Pani zdaniem rozwiązania mogą być odpowiedzią na problemy rodzin?

- Zwiększenie miejsc pracy – 83 osoby,
- Doradztwo zawodowe – 27 osób,
- Organizowanie kursów – 27 osób,
- Aktywizacja zawodowa – 23 osoby,
- Wsparcie finansowe dla najuboższych – 27 osób,
- Zapewnienie mieszkań rodzinom bezdomnym 11 osób,
- Pomoc psychologiczna, pomoc prawna – 12 osób,
- Likwidacja bezrobocia – 53 osoby,
- Walka z alkoholizmem – 26 osób

Jako rozwiązania mogące być odpowiedzią na problemy rodzin ankietowani wymienili: zwiększenie miejsc pracy, likwidacja bezrobocia, doradztwo zawodowe, organizowanie kursów, wsparcie finansowe dla najuboższych oraz walka z alkoholizmem.

9. Czy Pana/Pani zdaniem dostępność do poradni specjalistycznych na terenie Gminy jest zadowalająca?

- Tak – 51 osób,
- Nie – 11 osób,
- Nie mam zdania – 37 osób.

Jeśli **nie**, to jakie widzi Pan/Pani potrzeby w zakresie poprawy ochrony zdrowia

.....

Większość ankietowanych uważa, iż na terenie gminy jest zadowalająca dostępność do poradni specjalistycznych, 37 osób nie ma zdania.

10. Jakiego Pana/Pani zdaniem są najbardziej skuteczne działania mające wpływ na rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie?

- Współpraca z policją, organizacjami i instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym – 29 osób,

Szerzenie oświaty w tym zakresie (kształtowanie świadomości) wśród dzieci, młodzieży i dorosłych – 34 osoby,
Udzielanie pomocy, (w tym również prawnej) – 36 osób,
Organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych – 29 osób,
Organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży – 18 osób,
Zapewnienie w każdej szkole pomocy psychologa i pedagoga – 16 osób

Jako najbardziej skuteczne działania mające wpływ na rozwiązania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie ankietowani wymienili: udzielanie pomocy, szerzenie oświaty tym zakresie, współpraca z policją, organizacjami i instytucjami pomagającymi osobom uzależnionym oraz organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych.

11. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie Gminy powinny być prowadzone kursy i szkolenia dla dorosłych?

Tak – 64 osoby,

Nie – 6 osób,

Nie mam zdania – 27 osób

Jeśli **tak**, to jakie widzi Pan/Pani formy działań (proszę wymienić)

.....

Większość respondentów uważa, iż na terenie gminy powinny być prowadzone kursy i szkolenia dla dorosłych. Respondenci wskazali na szkolenia dostosowane do potrzeb rynku pracy, pojedyncze osoby wskazały kursy na wózki widłowe, koparki, szwaczki, opiekunkę osób starszych oraz kosmetyczne.

12. Czy jest Pan/Pani za prowadzeniem działań angażujących społeczność lokalną do wspólnego rozwiązywania problemów?

Tak - 50 osób,

Nie – 10 osób,

Nie mam zdania – 40 osób

Jeśli **tak**, to o jakiej tematyce (proszę wymienić)

.....

Większość respondentów jest za prowadzeniem działań angażujących społeczność lokalną do wspólnego rozwiązywania problemów, 40 osób nie ma zdania. Jako tematykę pojedyncze osoby wymieniły: pomoc osobom starszym i najuboższym, uzależnienia, bezrobocie oraz w zależności od istniejących problemów.

13. Jakiego Pana/Pani zdaniem należałoby podjąć działania w celu poprawy życia mieszkańców Gminy ?

Przeciwdziałanie społecznej bierności, kierowanie działań na aktywizację zawodową podopiecznych – 46 osób,

Podjęcie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych oraz uzależnionych – 51 osób,

Wzmocnienie pomocy niematerialnej (doradztwo, pomoc psychologiczna i prawna) – 23 osoby,

Rozszerzenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi – 22 osoby.

Według ankietowanych należałoby podjąć następujące działania w celu poprawy życia mieszkańców: zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych i uzależnionych oraz przeciwdziałanie społecznej bierności, kierowanie działań na aktywizację zawodową podopiecznych.

14. Jakiego działania Gminy mogą pozytywnie wpłynąć na rozwiązanie problemów społecznych?

Pozyskiwanie środków unijnych na kwestie społeczne – 23 osoby,

Wykorzystanie budynków gminy na nowe inwestycje społeczne – 29 osób,

Organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy 56 osób,

Zwiększenie ilości imprez sportowych i kulturalnych – 7 osób,

Ścisła współpraca z sąsiadującymi gminami w zakresie polityki społecznej 8 osób,

Działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy / wsi – 32 osoby

Profilaktyka – 2 osoby

Inne – jakie?

Jako działania Gminy mogące pozytywnie wpłynąć na rozwiązanie problemów społecznych ankietowani wskazali: organizowanie kursów i szkoleń dla osób

poszukujących pracy, działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy/wsi oraz wykorzystanie budynków gminy na nowe inwestycje społeczne.

15. Co Pana/Pani zdaniem Gmina powinna osiągnąć w zakresie ładu społecznego? Jaki cel sobie w tym zakresie postawić?

Integracja społeczności lokalnej – 24 osoby,

Poprawa warunków życia i funkcjonowania mieszkańców - 52 osoby,

Tworzenie warunków ku temu, by „każdy brał swoje życie w swoje ręce” – 19 osób,

Wzmocnienie oraz podniesienie sprawności działalności różnych instytucji w gminie - 23 osoby,

Wielofunkcyjny i zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny – 14 osób,

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 18 osób,

Inne – jakie?

W zakresie ładu społecznego gmina według ankietowanych powinna osiągnąć: poprawę warunków życia i funkcjonowania mieszkańców, integrację społeczności lokalnej oraz wzmocnienie i podniesienie sprawności działalności różnych instytucji w gminie.

16. Czy Pani/Pana zadaniem problem bezdomności dotyka mieszkańców Gminy Kleszczów?

Tak – 8 osób,

Nie – 29 osób,

Nie wiem 58 osób.

Większość ankietowanych nie wie czy problem bezdomności dotyka mieszkańców gminy, 29 osób uważa, iż nie ma problemu bezdomności.

17. Jakie działania w Pani/Pana ocenie byłyby najskuteczniejsze w rozwiązaniu problemu bezdomności?

Profilaktyka i terapie uzależnień – 27 osób,

Indywidualne programy wychodzenia z bezdomności – 14 osób,

Lokalne programy przeciwdziałania bezdomności – 18 osób,

Aktywizacja zawodowa 31 osób,

Integracja społeczna – 41 osób

Inne 1 osoba

Jakie?.....

Najskuteczniejsze w rozwiązaniu bezdomności byłyby następujące działania: integracja społeczna, aktywizacja zawodowa oraz profilaktyka i terapie uzależnień.

18. Co Pani/Pana zdaniem decyduje o tym, że niektórzy ludzie nie potrafią sobie poradzić z problemem ubóstwa, trudną sytuacją materialną?

Brak pracy - 60 osób,

Brak wykształcenia – 41 osób,

Niezaradność życiowa – 30 osób,

Uzależnienia – 27 osób,

Niechęć do podejmowania pracy – 22 osoby,

Brak wsparcia ze strony najbliższych – 20 osób,

Nieppełnosprawność – 14 osób

Inne - 1

Jakie?.....

Według ankietowanych wpływ na to, iż niektórzy ludzie potrafią poradzić sobie z problemem ubóstwa i trudną sytuacją materialną ma brak pracy, brak wykształcenia oraz niezaradność życiowa.

2.14. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT stanowi użyteczną metodę przy określaniu priorytetów rozwojowych. Głównym jej celem jest określenie aktualnej pozycji badanego przedmiotu i jej perspektyw, a wraz z tym najlepszej strategii postępowania. Sama nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter słów czynników klasyfikujących możliwości firmy: Strengths (mocne strony - to wszystkie atuty, które w sposób pozytywny wyróżniają gminę wśród innych oraz wspomagają rozwój i osłabiają zagrożenie. Elementy te należy szczególnie pielęgnować i wzmacniać.), Weaknesses (słabe strony - to wszelkiego rodzaju braki oraz ograniczenia mogące utrudnić lub uniemożliwić realizację celów strategicznych), Opportunities (szanse - uwarunkowania, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpływać pozytywnie na rozwój), Threats (zagrożenia - czynniki obecnie nie paraliżujące funkcjonowania organizacji, ale mogące być zagrożeniem w przyszłości dla sprawności firmy).

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów socjalnych.

Tabela 14. Mocne i słabe strony

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• aktywność władz samorządowych,• dobra organizacja pracy w ośrodku pomocy społecznej,• dobra organizacja pracy jednostek organizacyjnych gminy i administracji publicznej,• rozwinięte formy pomocy pozamaterialnej,• zmniejszająca się liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none">• zjawisko „dziedziczenia” bezrobocia,• brak pełnej diagnozy problemów społecznych, takich jak: alkoholizm, narkomania,• rosnące koszty utrzymania,• niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych,• brak grup wolontaryjnych na rzecz osób starszych i samotnych,• wyuczona bezradność osób

<ul style="list-style-type: none"> • dobrze wykształcona i wykwalifikowana kadra pomocy społecznej • dogodne połączenia komunikacyjne gminy we wszystkich kierunkach, • dobrze zdiagnozowane niektóre obszary problemowe np. bezrobocie, • dobra współpraca ze szkołami działającymi na terenie gminy, NZOZ, GOK, PCPR, PUP, • prężnie rozwijające się strefy przemysłowe, • brak barier utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, • punkt konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym, • przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, • dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym, • wysoki odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym, 	<ul style="list-style-type: none"> • i rodzin, • bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, • niewłaściwe postawy społeczności lokalnej wobec osób i rodzin dysfunkcyjnych, • niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców gminy, • brak bazy leczenia odwykowego, • niedysponowanie przez gminę miejsc pobytu dla osób bezdomnych, • brak placówek resocjalizacyjnych dla nieletnich, domów dla samotnych matek oraz ośrodków wsparcia dla rodzin w kryzysie, • brak precyzyjnych przepisów prawnych lub ciągle ich zmiany, • biurokracja, • nie podnoszenie swoich kwalifikacji przez osoby długotrwale bezrobotne. • brak mieszkań socjalnych
--	---

Tabela 15. Szanse i zagrożenia.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • traktowanie uzależnień jako problemu społecznego, • stałe doskonalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej, • wystarczająca, w stosunku do potrzeb, ilość wykwalifikowanej kadry, • prowadzenie przez szkoły programów profilaktycznych, • zwiększenie oferty szkoleniowej dla mieszkańców, • aktywizacja bezrobotnych, • systemowe rozwiązania problemu bezrobocia, • edukacja społeczeństwa w kierunku w kierunku pozytywnego kształtowania świadomości i poczucia wartości, • rozwój nowych form pomocy osobom wykluczonym a także alternatywnych form zatrudnienia, • rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego oraz organizacjami społecznymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • nieskuteczność i nieefektywność działań podejmowanych na rzecz osób uzależnionych, • brak współpracy fachowców różnych dziedzin na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, • bierność grup społecznych zagrożonych negatywnymi procesami społecznymi, • utrzymujące się bezrobocie, • negatywne wzorce zachowań społecznych, • brak systemowych rozwiązań w zakresie zapobiegania kryzysom w rodzinie.

2.15. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Zasobami umożliwiającymi rozwiązanie problemów społecznych są instytucje znajdujące się na terenie Gminy bądź obejmujące swym zasięgiem działania jej mieszkańców.

INSTYTUCJE OFERUJĄCE POMOC I WSPARCIE

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleszczowie mieszczący się przy ul. Osiedlowej 2 realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych. Świadczy usługi dla mieszkańców gminy znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, bytowej i zdrowotnej.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do głównych zadań realizowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kleszczowie należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a w szczególności:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - finansowanie działalności Poradni Życia w Rodzinie w Kleszczowie dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
 - informowanie osób uzależnionych i ich rodzin o ośrodkach terapeutycznych,
 - pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie, edukacja, wsparcie psychiczne i prawne, edukacja),
 - wnioskowanie o leczenie przymusowe na podstawie zgromadzonej dokumentacji, wywiadów środowiskowych ośrodka Opieki Społecznej, Policji, podań rodzin.

- udział członków GKRPA w szkoleniach, kursach i seminariach,
 - dofinansowanie szkoleń członków GKRPA w zakresie rozwiązywania problematyki uzależnień
2. Udzielenie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- podejmowanie działań interwencyjnych mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podjęcia leczenia dobrowolnego,
 - kierowanie na badania psychologiczne i psychiatryczne osób wobec których wszczęto postępowanie o przymusowe leczenie,
 - organizowanie systemu pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom osób uzależnionych od alkoholu,
 - stała współpraca z Policją, OSP, szkołami, przedstawicielami służby zdrowia o podejmowanie działań związanych z przemocą w rodzinie i ich skutecznością
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży prowadzenie zajęć wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia, sport, rozpoznawanie środków odurzających i substancji psychotropowych,
 - wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych przez szkoły,
 - wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych,
 - wspieranie działań w zakresie organizacji w zajęciach pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, wykorzystanie programów profilaktycznych
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych
- wspieranie materialne i organizacyjne podmiotów i organizacji zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych, kościelnych, szkolnych propagujących profilaktykę uzależnień.

3. Placówki Oświatowe

Na terenie gminy funkcjonują trzy samorządowe przedszkola w Kleszczowie, Łękińsku oraz Łuszczanowicach, a także pięć samorządowych szkół: szkoły podstawowe w Kleszczowie i Łękińsku, gimnazjum w Kleszczowie. Na terenie gminy znajduje się także Liceum Ogólnokształcące i Technikum Nowoczesnych Technologii w Kleszczowie, które tworzą Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych i zostały uruchomione w 2009 roku wraz z otwarciem wielofunkcyjnego Kompleksu Dydaktyczno-Sportowego SOLPARK Kleszczów. Na potrzeby szkół ponadgimnazjalnych uruchomiony został internat.

4. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Podstawową opieką medyczną na terenie gminy Kleszczów zajmuje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, który ma swoją siedzibę w Gminnym Ośrodku Zdrowia. NZOZ zapewnia opiekę internistyczną, pediatryczną oraz ginekologiczną. W GOZ działa także gabinet masażysty oraz gabinet specjalisty rehabilitacji.

W ramach współpracy ze Szpitalem Uniwersyteckim im. WAM w Łodzi oraz Centrum Zdrowia im. Matki Polki w Łodzi mieszkańcy Gminy mają zapewniony dostęp do lekarzy specjalistów: okulista, dermatolog, kardiolog, internista, badanie USG, ginekolog, ortopeda, neurolog, endokrynolog, laryngolog, urolog, chirurg naczyniowy, pediatra, pulmonolog.

Gmina samodzielnie zorganizowała opiekę stomatologiczną, łącznie cztery gabinety: w Łękińsku, Łuszczanowicach i dwa w Kleszczowie.

NZOP współpracuje również z GOPS w zakresie opieki nad osobami chorymi, niepełnosprawnymi i seniorami.

5. Policja

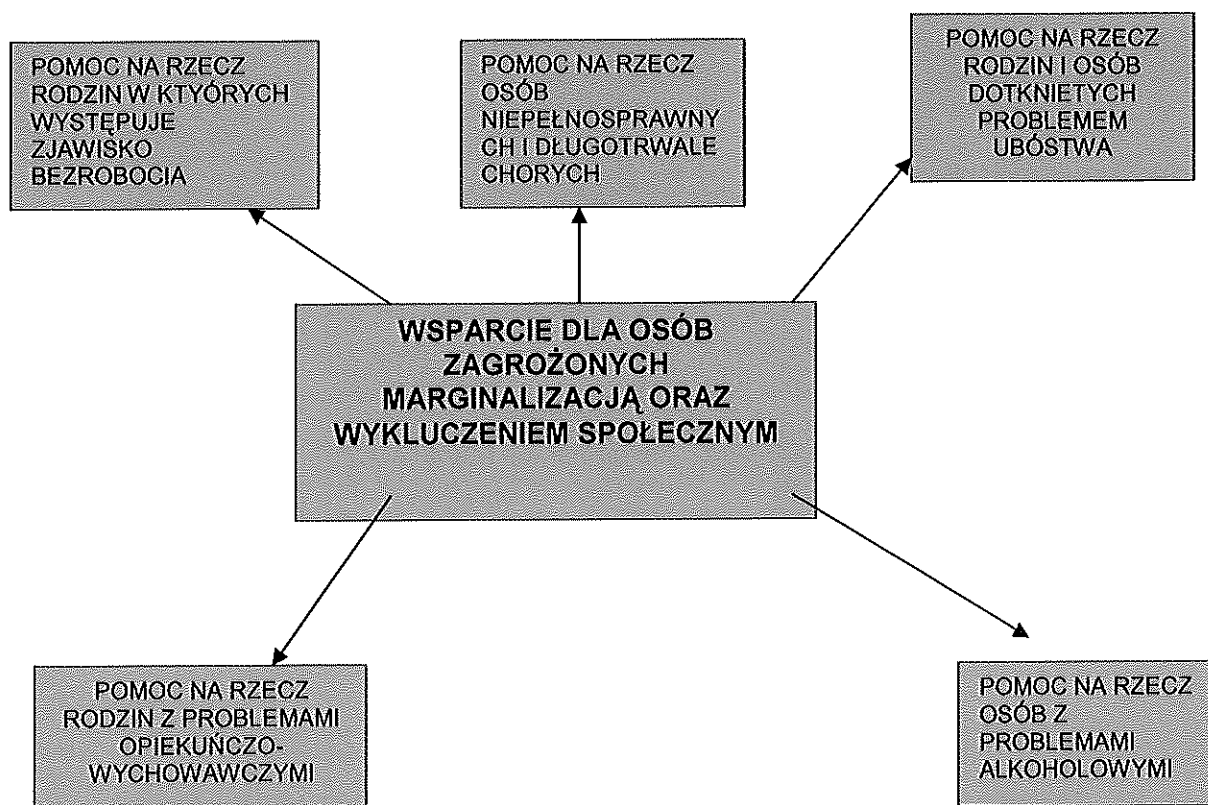
Działania funkcjonariuszy Policji na rzecz dziecka i rodziny są realizowane poprzez stałą współpracę z pedagogami szkół w celu rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą. W zakresie tych działań funkcjonariusze podejmują interwencje w zakresie przemocy w rodzinie.

3.1. ZAŁOŻENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY KLESZCZÓW NA LATA 2014-2020

Na podstawie diagnozy sytuacji społecznej w Kleszczowie przyjęte zostały obszary priorytetowe dla realizowania polityki społecznej w gminie. Priorytetowymi działaniami w sferze przeciwdziałania problemom społecznym na terenie gminy Kleszczów powinny być: pomoc na rzecz rodzin w których występuje zjawisko bezrobocia, pomoc na rzecz rodzin i osób dotkniętych problemem ubóstwa, pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych, pomoc na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, pomoc na rzecz osób z problemami alkoholowymi.

W Strategii zostały również określone priorytety oraz wynikające z priorytetów Strategii cele strategiczne oraz kierunki działania.

Cel główny oraz cele strategiczne Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Kleszczowie na lata 2014 – 2020 przedstawia poniższy schemat.

3.2. CELE STRATEGICZNE

Cel strategiczny 1.

Pomoc na rzecz rodzin w których występuje zjawisko bezrobocia

Priorytet: Pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem bezrobocia i przeciwdziałanie bezrobociu.

Cele szczegółowe:

- budowanie sieci współpracy między instytucjami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia,
- przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji Pomocy Społecznej
- zapobieganie i łagodzenie skutków bezrobocia,
- wspieranie osób poszukujących pracy.
- poradnictwo adresowane do osób poszukujących pracy,
- informowanie o działaniach kierowanych do osób poszukujących pracy podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz inne instytucje rynku pracy,
- udzielanie pomocy finansowej i zróżnicowanie form pomocy adresowanych do bezrobotnego zgodnie z zasadą indywidualizacji procesu pomagania,
- środki na pomoc materialną będą w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowić będą ważny instrument służący kształtowaniu pożądanych postaw i zachowań bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
- kontrakty socjalne określające zasady współpracy, jako narzędzie pracy z bezrobotnymi klientami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kleszczowie.

Kierunki działania:

- Działania podejmowane w celu mobilizowania osób korzystających ze świadczeń Pomocy Społecznej do poszukiwania pracy i usamodzielniania się.
W ramach tych zadań podstawą pomocy stanie się kontrakt zawierany między bezrobotnym, a Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej określający zasady

współpracy oraz cele, do których należy zmierzać i uzależniać przyznanie pomocy finansowej od zaangażowania bezrobotnego w poszukiwaniu zatrudnienia.

Innym wzmocnieniem aktywnej postawy będzie współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w odniesieniu do prac subsydiowanych (prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne oraz przygotowania zawodowego dla najbardziej aktywnych podopiecznych).

- Działania podejmowane w celu redukcji psychospołecznych skutków bezrobocia.

W zakresie tych działań planowane jest przeznaczenie środków finansowych, którymi dysponuje Ośrodek w pierwszej kolejności na ochronę dla dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców.

Pomoc dla bezrobotnych nie może ograniczać się tylko do świadczeń finansowych.

Konieczne jest także prowadzenie intensywnej pracy socjalnej, której celem będzie kształtowanie u bezrobotnych odpowiedzialności za swój los i umiejętność

przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości. Ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia gospodarstwa domowego w nowej sytuacji, racjonalnego gospodarowania ograniczonymi środkami finansowymi oraz planowanie najbliższej przyszłości własnej rodziny.

- Działania mające na celu zwiększenie skuteczności funkcji informacyjnej zarówno przez Urząd Pracy jak i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób bezrobotnych.

Właściwie przekazana informacja oraz wyjaśnienie bezrobotnemu jego sytuacji prawnej uprawnień oraz warunków uzyskania określonych świadczeń, powoduje redukcję postaw roszczeniowych wśród klientów, daje podstawy do budowania w nich poczucia bezpieczeństwa, a także ułatwia im planowanie swoich działań.

Uzasadnienie działania:

Bezrobocie jest zjawiskiem, które dotyka bardzo liczną grupę świadczeniobiorców Ośrodka Pomocy Społecznej. Przyczynia się do ubożenia materialnego, implikuje na poziomie rodziny negatywne skutki takie jak: dezintegracja rodziny (upadek autorytetów i zakłócenia w socjalizacji ról), spadek wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny oraz może zwiększyć ryzyko zaistnienia patologii życia rodzinnego.

Sposób realizacji:

- pomoc finansowa,
- pomoc rzeczowa.

Spodziewane efekty:

- zwiększenie planowanej aktywności w poszukiwaniu pracy,
- końcowym i najbardziej oczekiwanym efektem ma być wyjście z bezrobocia i z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Partnerzy:

- Powiatowy Urząd Pracy w Belchatowie,
- Urząd Gminy w Kleszczowie,

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje rządowe.

Termin realizacji:

- działanie ciągle

Cel strategiczny 2.**Pomoc na rzecz rodzin i osób dotkniętych problemem ubóstwa**

Priorytet: Redukcja zjawiska ubóstwa.

Cele szczegółowe:

- zapobieganie i łagodzenie skutków ubóstwa,
- eliminowanie zjawiska „uzależnienia” się świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej.

Kierunek działania:

- szeroka pomoc na rzecz osób i rodzin dotkniętych ubóstwem.

Uzasadnienie działania:

Ubóstwo jest jedną z przyczyn przyznawania pomocy przez GOPS i stanowi istotny problem społeczny, ponieważ z ubóstwa wynikają inne problemy zagrażające prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny. Dlatego ważne jest podjęcie kompleksowych działań, których celem jest łagodzenie skutków już istniejącej sfery ubóstwa oraz podjęcie działań, których celem będzie zapobieganie rozszerzaniu się ubóstwa.

Sposób realizacji:

- pomoc finansowa,
- pomoc rzeczowa,
- doradztwo w sprawach dotyczących sfery polityki społecznej, w tym doradztwo związane z pomocą w postępowaniu przed innymi instytucjami takimi jak: sądy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowy Urząd Pracy i inne.

Spodziewane efekty:

- podniesienie poziomu życia osób i rodzin dotkniętych ubóstwem,
- poprawa funkcjonowania w środowisku lokalnym osób i rodzin dotkniętych ubóstwem przez podniesienie poczucia bezpieczeństwa.

Partnerzy:

- Urząd Gminy w Kleszczowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Belchatowie,
- Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazjum, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nowoczesnych Technologii).

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje rządowe,

Termin realizacji:

- działanie ciągłe.

Cel strategiczny 3**Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych**

Priorytet: Przeciwdziałanie zjawisku marginalizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe:

- łagodzenie skutków niepełnosprawności w życiu codziennym,
- integracja osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem,
- upowszechnienie informacji o możliwościach korzystania z usług w zakresie zdrowia, rehabilitacji zdrowotnej i społeczno-zawodowej,
- podjęcie działań na rzecz utrzymania osób starszych we własnych środowiskach,

Kierunki działania:

- doskonalenie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym,
- kształtowanie pożądanych postaw, które mają ułatwić osobom niepełnosprawnym znalezienie pracy,
- podjęcie działań mających na celu likwidację barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.
- rozwój usług na rzecz osób starszych, umożliwiających samodzielność i integrację społeczną.
- tworzenie stanowisk pracy dla niepełnosprawnych

Uzasadnienie działania:

Przez osobę niepełnosprawną należy rozumieć taką osobę, która znajduje się w stanie fizycznym, psychicznym lub umysłowym powodującym trwale lub okresowe utrudnienia, ograniczenia lub uniemożliwia samodzielną egzystencję. Pomoc osobom niepełnosprawnym przysługuje niezależnie od stopnia niepełnosprawności. Osoby

niepełnosprawne i długotrwale chore stanowią trzecią pod względem liczebności grupę świadczeniobiorców GOPS. Wykonywanie zadań na rzecz osób starszych jest obowiązkiem samorządów lokalnych tak na poziomie gminy jak i powiatu.

Sposób realizacji:

- pomoc finansowa i rzeczowa
- doradztwo (w tym pomoc w przygotowywaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania grupy inwalidzkiej, zasiłku pielęgnacyjnego, renty itp.).
- usługi opiekuńcze w środowisku lokalnym,

Spodziewane efekty:

- wyrównanie szans życiowych osób niepełnosprawnych,
- zintegrowanie działań samorządu, GOPS oraz innych organizacji na rzecz rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych,
- likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej położonych na terenie gminy,
- poprawa funkcjonowania osób starszych i osamotnionych,

Partnerzy:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Urząd Gminy w Kleszczowie,
- Organizacje pozarządowe,
- Ośrodki Pomocy Społecznej z sąsiadujących gmin,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kleszczowie,
- Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazjum, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nowoczesnych Technologii) w Kleszczowie.

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje rządowe,

Termin realizacji:

- działanie ciągle.

Cel strategiczny 4.

Pomoc na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi

Priorytet: Pomoc rodzinom w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze

Cel szczegółowy:

- wypracowanie skutecznego modelu pomocy rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, a w szczególności:
- aktywizacja jednostki i rodziny do poszukiwania samodzielnych rozwiązań
- działanie w środowiskach bliskich dziecku (szkoła, rodzina)

Kierunki działania:

- warunkowanie pomocy przez nawiązanie współpracy z beneficjentem,
- motywowanie rodzin do kształcenia dzieci i młodzieży,
- pomoc rodzinom poprzez współpracę z psychologiem, prawnikiem, policją, wymiarem sprawiedliwości i służbą zdrowia.

Uzasadnienie działania:

Występuje wiele przyczyn bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w rodzinie. Najczęstsze z nich to: przemoc, bezrobocie, uzależnienia, niedojrzałość emocjonalna, trudności adaptacyjne, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich i małżeńskich.

Zaburzona struktura rodziny niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka oraz więzi z rodziną. W rodzinach tych brakuje wzorców do naśladowania, poczucia bezpieczeństwa, zainteresowania ze strony rodziców. Dzieci pochodzące z tych rodzin zostawione są na ogół samym sobie i często popadają w różne uzależnienia i konflikty z prawem. Mają zły kontakt z otoczeniem.

Sposób realizacji:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych umożliwiających diagnozę sytuacji rodziny lub osoby,
- udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub

wskazywanie miejsca, gdzie można uzyskać taką pomoc,

- udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy np. stypendia szkolne, świadczenia rodzinne.

Spodziewane efekty:

- uświadomienie beneficjentom pomocy, że odpowiadają za rozwiązanie swoich problemów
- wyrównanie szans edukacyjnych oraz niedopuszczenie do izolacji dzieci z rodzin problemowych w grupie rówieśników
- skorzystanie jak największej liczby dzieci i młodzieży z funduszy stypendialnych

Partnerzy:

- Urząd Gminy w Kleszczowie,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kleszczowie,
- Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazjum, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nowoczesnych Technologii) w Kleszczowie,
- Posterunek Policji,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Kleszczowie z podległymi mu domami kultury.

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje rządowe.

Termin realizacji:

- działanie ciągle.

Cel strategiczny 5.

Pomoc na rzecz osób z problemami alkoholowymi

Priorytet: Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym.

Cele szczegółowe:

- wypracowanie modelu współpracy pomiędzy różnymi instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinom z problemami alkoholowymi,
- profilaktyczne informowanie o negatywnych skutkach nadużywania alkoholu,
- pomoc dzieciom, które narażone są na odczuwanie negatywnych skutków nadużywania alkoholu w ich najbliższym otoczeniu.

Kierunki działania:

- podejmowanie interwencji w rodzinach w celu ochrony dzieci przed skutkami alkoholizmu rodziców,
- informowanie o możliwościach leczenia,
- organizowanie akcji informacyjnych na temat negatywnych skutków alkoholizmu,
- pomoc psychologiczna i prawna skierowana do rodzin, w których występują problemy alkoholowe,
- współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Uzasadnienie działania:

Alkoholizm niesie ze sobą wiele negatywnych skutków społecznych. Problem alkoholizmu dotyka w Polsce grupy od ok. 2,8 mln do 3,5 mln. Coraz częściej dotyka także grupy najmłodszych, wzrasta liczba osób młodych nadużywających alkohol. Obserwacje pracowników GOPS wskazują także na fakt obniżania się wieku osób młodych, które mają pierwsze kontakty z alkoholem. Nadużywanie alkoholu w rodzinie ma destrukcyjny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, pojawiają się problemy w prawidłowym wykonywaniu funkcji wychowawczych. Alkohol jest również czynnikiem, który:

- powoduje wzrost przestępczości,
- obniża wydajność pracy osób nadużywających alkohol,
- prowadzi do przemocy w rodzinie,

- niesie ze sobą negatywne skutki kulturowe,
- powoduje straty ekonomiczne poprzez wzrost nakładów na niwelowanie negatywnych skutków nadużywania alkoholu.

Sposób realizacji:

- poradnictwo,
- kierowanie do zakładów leczenia,
- organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w tym organizowanie kolonii letnich, wycieczek dofinansowywanych przez Domy Kultury

Spodziewane efekty:

- wzrost świadomości społecznej o skutkach nadużywania alkoholu.

Partnerzy:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Życia Rodzinnego
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Szkoły Podstawowe, Publiczne Gimnazjum, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nowoczesnych Technologii) w Kleszczowie,
- Domu Kultury w gminie Kleszczów,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kleszczowie,

Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- dotacje celowe,

Termin realizacji:

- działania ciągle.

3.3. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie co trzy lata monitorowana i oceniana poprzez okresową ocenę stopnia osiągnięcia określonych kierunków priorytetowych i stopnia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć.

Dane do monitorowania będą głównie pochodziły z ogólnodostępnych źródeł oraz sprawozdań gminy. W przypadku braku odpowiednich danych dopuszcza się przeprowadzenie badań ankietowych.

Na podstawie zebranych danych będzie przygotowywany raport z postępów we wdrażaniu Strategii, który zostanie przekazany wójtowi i radzie. Odpowiedzialnym za przygotowanie raportu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

3.4. SPIS TABEL

1. Zmiana liczby ludności.....	10
2. Ekonomiczne grupy ludności	12
3. Ruch naturalny ludności.....	13
4. Zmiany liczby ludności w województwie łódzkim	14
5. Zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku w powiatach...	15
6. Prognoza ludności w ekonomicznych grupach wieku w powiatach województwa łódzkiego	16
7. Osoby objęte pomocą społeczną	18
8. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2012 roku	19
9. Ilość rodzin objętych wsparciem przez świadczenia rodzinne	20
10. Pomoc osobom dotkniętym ubóstwem	21
11. Kategorie przestępstw w Gminie Kleszczów.....	29
12. Kategorie wykroczeń w Gminie KLeszczów.....	29
13. Pomoc przyznana rodzinom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	33

3.5. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności w Gminie KLeszczów.....	11
Wykres 2. Aktywność ekonomiczna ludności w 2012 roku	12
Wykres 3. Przyrost naturalny w latach 2006-2012.....	13
Wykres 4. Zmiany liczby ludności w województwie łódzkim	14
Wykres 5. Struktura odbiorców pomocy społecznej ze względu na aktywność zawodową w 2012 roku	20
Wykres 6. Liczba rodzin dotkniętych ubóstwem	21
Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy	24
Wykres 8. Bezrobotni według stażu pracy	25
Wykres 9. Bezrobotni według wykształcenia	25
Wykres 10. Bezrobotni według wieku	26
Wykres 11. Rodziny z problemem opiekuńczo-wychowawczym	31
Wykres 12. Uczestnicy programów profilaktycznych	33
Wykres 13. Rodziny mające trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	34